

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 3-6-2022 με την εξής σύνθεση: Αθηνά Μπουζιούρη - Πρόεδρος, Σταυρούλα Κουρή - Εισηγήτρια, Μαρία Μανδράκη, σε αναπλήρωση του Μέλους του 1^{ου} Κλιμακίου Ελευθερίας Καλαμιώτη δυνάμει της υπ' αριθ. 30/2022 Πράξης Προέδρου ΕΑΔΗΣΥ, Μέλη.

i. Για να εξετάσει την από 29-4-2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 626/3-5-2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα «...» και με διακριτικό τίτλο «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Την από 9-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...» με το διακριτικό τίτλο «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...» με το διακριτικό τίτλο «...», νόμιμα εκπροσωπούμενης -και-

Την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

ii. Για να εξετάσει την από 30-4-2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 631/3-5-2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά της αυτής ως άνω αναθέτουσας αρχής «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...» με το διακριτικό τίτλο «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενης -και-

Την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...» και με διακριτικό τίτλο «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Σταυρούλα Κουρή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την πρώτη προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 ο οικονομικός φορέας «...» επιδιώκει να ακυρωθεί, άλλως όπως να ανακληθεί, η αριθμ. 18/11-04-2022 Απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ... Συνεδρίασης, με την οποία εγκρίνεται το από 28-03-2022 4ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού σχετικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης των οικονομικών φορέων που με την Απόφαση υπ' αριθμ. 18/11-04-2022 της Διοικούσας Επιτροπής του ... αναδείχθηκαν οριστικοί ανάδοχοι για το Τμήμα 1-... η εταιρεία ... και για τα Τμήματα 2-... και 3-... η εταιρεία .... για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων του ... για είκοσι (20) μήνες για τα έτη 2022 και 2023, και εγκρίνονται τα Πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού [Απόφαση υπ' αριθμ. 52/14-12-2021 με το οποίο εγκρίνεται το από 04-11-2021 1ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού περί αποδοχής των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής όλων των διαγωνιζομένων, Απόφαση υπ' αριθμ. 7/11-02-2022 με την οποία εγκρίνεται το από 17-01-2022 2ο Πρακτικό με το οποίο απορρίπτονται οι προσφορές των εταιρειών .... και ... καθώς δεν πληρούν το κριτήριο της πιστοληπτικής ικανότητας που απαιτείται βάσει της διακήρυξης και γίνονται αποδεκτές οι προσφορές των υπολοίπων οικονομικών φορέων, και το από 31-01-2022 3ο Πρακτικό της Επιτροπής με το οποίο αναδεικνύονται προσωρινοί ανάδοχοι οι εταιρείες ... για το Τμήμα 1-...και .... για τα Τμήματα 2-... και 3-...], κατά το σκέλος που έκρινε αποδεκτές τις προσφορές των συνδιαγωνιζόμενων εταιρειών, και εν συνεχεία την ανακήρυξη της προσφεύγουσας ως αναδόχου στα Τμήματα της Διακήρυξης στα οποία υπέβαλε προσφορά, ήτοι Τμήμα 1-..., Τμήμα 2-... και Τμήμα 3-...-....-.... Επικουρικά δε η προσφεύγουσα, σε περίπτωση που κριθεί, κατόπιν άσκησης προδικαστικής προσφυγής από συνδιαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα, απορριπτέα η προσφορά της, ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης και τη ματαίωση του διαγωνισμού, δια της απόρριψης των υποβληθεισών προσφορών των συνδιαγωνιζομένων εταιρειών «...», «...» και «...», προκειμένου να συμμετάσχει εκ νέου στη διαδικασία επαναπροκήρυξης

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

του διαγωνισμού από την αναθέτουσα αρχή με το αυτό αντικείμενο και όρους στο μέλλον.

2. Επειδή, με τις από 9-5-2022, 13-5-2022 και 13-5-2022 παρεμβάσεις οι αντίστοιχες εταιρίες «...», «...» και «...» παρεμβαίνουν υπέρ του κύρους της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος η προσφυγή αφορά έκαστη εξ αυτών.

3. Επειδή, η προσφεύγουσα εμπρόθεσμα (δεδομένου ότι η κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής προς τους συμμετέχοντες έλαβε χώρα στις 31-5-2022) και παραδεκτά κατέθεσε στις 2-6-2022 μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ το με ίδια ημερομηνία Υπόμνημά της προς αντίκρουση από 13-05-2022 παρέμβασης της εταιρίας «...» σχετικά με το Τμήμα 3-... της υπό ανάθεση σύμβασης, με τους εμπριεχόμενους σε αυτό ισχυρισμούς της.

4. Επειδή, με τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 ο προσφεύγων οικονομικός φορέας «...» επιδιώκει α) να ακυρωθεί το προσβαλλόμενο Απόσπασμα Πρακτικού Συνεδρίασης με αρ. 18/11-04-2022 (έκτακτης) της Διοικούσας Επιτροπής του ... για το 3ο Τμήμα της Σύμβασης και μόνο, με την οποία εγκρίθηκε το από 28-03-2022 4ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, η κατακύρωση των συμβάσεων και η ανάδειξη οριστικών αναδόχων, έναντι του συνολικού ποσού των εννιακοσίων δεκαεννέα χιλιάδων τριακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και έξι λεπτών (919.325,06 €) με ΦΠΑ 24%, για να παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας για είκοσι (20) μήνες στις εγκαταστάσεις του ... για τα έτη 2022 και 2023, β) να αποκλειστούν από τη διαγωνιστική διαδικασία η εταιρία «...» και «...» και γ) να αναδειχθεί η προσφεύγουσα μειοδότη και προσωρινή ανάδοχος του έργου του 3ου Τμήματος της σύμβασης.

5. Επειδή, με τις από 13-5-2022 και 13-5-2022 παρεμβάσεις οι αντίστοιχες εταιρίες «...» και «...» παρεμβαίνουν υπέρ του κύρους της ως άνω προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος η προσφυγή αφορά έκαστη εξ αυτών.

6. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 έχει καταβληθεί παράβολο, ποσού 2.740,00€ ευρώ (βλ.

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...) το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία των τμημάτων 1, 2 και 3 της σύμβασης που αφορά η εξεταζόμενη προσφυγή μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

7. Επειδή για την άσκηση της έτερης κρινόμενης προσφυγής με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 έχει καταβληθεί παράβολο, ποσού 1.107,50€ ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...) το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία του τμήματος 3 της σύμβασης που αφορά η εξεταζόμενη προσφυγή μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

8. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης του και του χρόνου αποστολής δημοσίευσής του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της ΕΑΔΗΣΥ, και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκούνται αμφότερες οι ως άνω προδικαστικές προσφυγές.

9. Επειδή, οι υπό κρίση προδικαστικές προσφυγές έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 19-4-2022 και 20-4-2022, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες, και η μεν με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 προδικαστική προσφυγή κατατέθηκε στις 29-4-2022, η δε με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 προδικαστική προσφυγή κατατέθηκε στις 30-4-2022.

10. Επειδή, το έννομο συμφέρον αμφοτέρων των προσφευγόντων οικονομικών φορέων στοιχειοθετείται στο γεγονός ότι υπέβαλαν προσφορά στον υπόψη διαγωνισμό, και έκαστος εξ αυτών προσδοκά με την αντίστοιχη εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή του να αναδειχθεί ανάδοχος της υπό ανάθεση σύμβασης για τα τμήματα για τα οποία βάλλει.

11. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 39/2017 ορίζεται ότι: *«1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν*

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ενδίκων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Περαιτέρω, το άρθρο 367 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» και η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ. 39/2017.

12. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44, ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 κλπ). Εξάλλου, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008).

13. Επειδή, η με αρ. ... διακήρυξη δημόσιου ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου για την εκτέλεση της σύμβασης "ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ... ΓΙΑ ΕΙΚΟΣΙ (20) ΜΗΝΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2022 ΚΑΙ 2023", στην οποία αφορούν αμφότερες οι υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές, υποδιαιρείται σε τρία τμήματα και δη ΤΜΗΜΑ 1-... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ...), προϋπολογισθείσας αξίας 46.500,00€ πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, ΤΜΗΜΑ 2- ... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ...) προϋπολογισθείσας αξίας 280.000,00€ πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑ 3-... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ ...) προϋπολογισθείσας αξίας 221.500,00€ πλέον του αναλογούντος Φ.Π.Α., ήτοι συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας 802.500,00€ πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ, ανατίθεται με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής ανά Πανεπιστημιούπολη/Τμήμα, καταχωρήθηκε δε το ΚΗΜΔΗΣ με ΑΔΑΜ .... Τα έγγραφα της σύμβασης της υπόψη Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, η οποία έλαβε Συστημικούς Αύξοντες Αριθμούς: ΤΜΗΜΑ 1 ... ..., ΤΜΗΜΑ 2 ... ..., ΤΜΗΜΑ 3 ... ... και ΤΜΗΜΑ 4 ... . Οι εταιρείες που συμμετείχαν στον διαγωνισμό για τα τμήματα που αφορούν οι υπό κρίση δύο προσφυγές είναι οι εξής:

Τμήμα 1-Υπηρεσίες καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων ...

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
1	...
2	...
3	...
4	...

Τμήμα 2-Υπηρεσίες καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων ...

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
------------	---------------------------

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

1	...
2	...
3	...
4	...
5	...

Τμήμα 3-Υπηρεσίες καθαριότητας κτιριακών εγκαταστάσεων ...

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
1	...
2	...
3	..
4	...
5	...

Η κατάταξη των προσφορών των εταιρειών που συμμετείχαν στον εν λόγω διαγωνισμό για τα τμήματα 1, 2 και 3, που αφορούν οι προσφυγές, και έγιναν αποδεκτές έχει ως ακολούθως:

ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 1-...

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	Τιμή παρεχόμενης υπηρεσίας για 20 μήνες (χωρίς ΦΠΑ)
1	...	40.800,00 €
2	...	41.151,00 €

ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 2-...

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	Τιμή παρεχόμενης υπηρεσίας για 20 μήνες (χωρίς ΦΠΑ)
1	...	256.564,50 €
2	...	267.800,00 €
3	...	289.000,00 €

ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 3-...

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	Τιμή παρεχόμενης υπηρεσίας για 20 μήνες (χωρίς ΦΠΑ)
1	...	202.626,68 €
2	...	211.174,40 €
3	...	211.403,16 €

14. Επειδή, με την προσβαλλόμενη με αρ. 18/11-04-2022 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της αναθέτουσα αρχής εγκρίθηκε το από 28-03-2022 4ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, η κατακύρωση των συμβάσεων και η ανάδειξη οριστικών αναδόχων, έναντι του συνολικού ποσού των εννιακοσίων δεκαεννέα χιλιάδων τριακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και έξι λεπτών (919.325,06 €) με ΦΠΑ 24%, για να παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας για είκοσι (20) μήνες στις εγκαταστάσεις του .. για τα έτη 2022 και 2023, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

A/A	Τμήμα	Οικονομικός Φορέας	Μηνιαία τιμή (χωρίς ΦΠΑ)	Τιμή για 20 μήνες (χωρίς ΦΠΑ)	Τιμή για 20 μήνες(με ΦΠΑ 24%)
1	...	... ΑΦΜ .. ... Τηλ.: ...Email: ...	2.040,00 €	40.800,00€	50.592,00€
2	...	.. ΑΦΜ ..., ..., ..., Τηλ.: ... Email: ...	12.828,23 €	256.564,50 €	318.139,98 €
3	.....	.... ΑΦΜ ..., ..., ..., Τηλ.: ... Email: i....	10.131,33 €	202.626,68 €	251.257,08 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

4	.....	... ΑΦΜ ... Τηλ.: ... Email: ...	12.070,00 €	241.400,00 €	299.336,00 €
---	-------	----------------------------------	-------------	-----------------	--------------

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

15. Επειδή, ειδικότερα, με την προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 η προσφεύγουσα «...» βάλλει κατά της ανωτέρω με αρ. 18/11-04-2022 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του ..., υποστηρίζοντας τα ακόλουθα: **«Α- ΤΜΗΜΑ 1 : 1^{ος} ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΕ ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ - ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΜΗΜΑ 1 ... 1 ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ:** Σύνολο ατόμων 3 άτομα με 4 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή ΗΜΕΡΕΣ: Συμφώνα με το ημερολόγιο οι ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή για το έτος 2022 και για το έτος 2023 είναι για κάθε έτος 260 ημέρες / 12 μήνες = 21,67 ημέρες τον μήνα **ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ:** Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για εργασίες καθαριότητας των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαλίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρένων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους (Ν. 4618/2019 αρ.27) αντιστοιχούν δε σε ποσοστό 25,17% **ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΩΡΩΝ – ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ_Α)** Τα δώρα και το επίδομα άδειας υπολογίζονται με το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής ($29,62 \times 1,2 \times 5 / 6 = 29,62 \text{ €}$ ημερομίσθιο (1/6 εβδομαδιαίας αμοιβής για τον υπολογισμό των δώρων & επιδομάτων) **Β)** Για τους μισθωτούς που αμείβονται με ημερομίσθιο το Δώρο Χριστουγέννων αντιστοιχεί σε 25 ημερομίσθια συν προσαύξηση 4,166% και το Δώρο Πάσχα σε 15 ημερομίσθια συν προσαύξηση 4,166%, σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 19040/1981 (ΦΕΚ Β' 742/09.12.1981) «Χορήγηση επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα στους μισθωτούς όλης της χώρας που απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου» (βλ. ΔΕΝ 2013 σ. 1495), που εξεδόθη κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1082/80 (ΔΕΝ 1980 σελ. 969). Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Υπουργικής Απόφασης 19040/1981 όλοι οι μισθωτοί που αμείβονται με μισθό ή με ημερομίσθιο δικαιούνται, από τους πάσης φύσεως εργοδότες τους: α) Επίδομα εορτών Χριστουγέννων ίσο με ένα μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και με

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

25 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο και β) Επίδομα εορτών Πάσχα ίσο με μισό μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και με 15 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο. Προϋπόθεση για την καταβολή στο ακέραιο των άνω επιδομάτων είναι σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άνω άρθρου της ΥΑ να έχει διαρκέσει η σχέση εργασίας για το δώρο Πάσχα από 1 Ιανουάριου ως 30 Απριλίου του έτους και για το δώρο Χριστουγέννων από 1 Μαΐου ως 31 Δεκεμβρίου του έτους, διαφορετικά καταβάλλεται αναλογία των επιδομάτων εορτών, που αντιστοιχεί για το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε ποσό ίσο με τα 2/25 του μηνιαίου μισθού ή δύο (2) ημερομίσθια ανάλογα με τον συμφωνημένο τρόπο αμοιβής, για κάθε δεκαεννεαήμερο χρονικό διάστημα διάρκειας της εργασιακής σχέσης τους (άρθρο 1 § 3α ΥΑ 19040/1981). Γ) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 16 Ν. 4504/1966 ο εργαζόμενος μαζί με την καταβολή της άδειάς του δικαιούται και το επίδομα αδείας το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τα 13 ημερομίσθια για τους εργάτες και αν η σχέση εργασίας λήξει με καταγγελία άνευ πταίσματος του μισθωτού πριν αυτός συμπληρώσει δωδεκάμηνη συνεχή απασχόληση στον ίδιο εργοδότη, τότε αυτός δικαιούται να λάβει μέρος του επιδόματος αδείας ανάλογα με το χρόνο της εργασιακής σχέσης από την πρόσληψη ή λήψη του προηγούμενου επιδόματος μέχρι τη λύση της σύμβασης (βλ. και αριθ. Πρωτ. οικ 3392/01/03/05 Εγκύκλιο). Σύμφωνα δε με το άρθρο 5 § 5 του Α.Ν. 539/1945 (όπως τροποποιήθηκε από το άρ. 1 παρ. 3 Ν. 1346/1983), σε περίπτωση λύσης της σχέσης εργασίας με οποιονδήποτε τρόπο (όπως απόλυση του) και ο εργαζόμενος δεν είχε πάρει την κανονική του άδεια που του οφείλεται, τότε δικαιούται τη λεγόμενη αποζημίωση αδείας, ήτοι τις αποδοχές τις οποίες θα έπαιρνε αν του είχε χορηγηθεί η άδεια, οι οποίες αντιστοιχούν σε δύο ημερομίσθια για κάθε μήνα απασχόλησης (άρθρο 5 § 4 ιδίου νόμου) ανεξάρτητα από τυχόν οφειλόμενη σε αυτόν αποζημίωση για άλλο λόγο. Δ) Ετήσια άδεια 20 ημέρες εργασίας για τον πρώτο χρόνο εργασίας (20 ημέρες X 1,2 συντελεστής 6^{ης} ημέρας = 24 ημερομίσθια) (με σύστημα πενθήμερης εργασίας). Σύμφωνα με το άρθρ. 6 του ν. 3144/2003 (ΦΕΚ-111 Α') όπως τροποποιημένο ισχύει ορίζεται ότι «Ο εργαζόμενος δικαιούται κατά τον πρώτο χρόνο εργασίας του σε συγκεκριμένο εργοδότη να

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

λάβει από την έναρξη της απασχόλησής του ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια 24 εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα 5νθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας 20 εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας, β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του 1ου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. [...]». Σημείωση : Ο υπολογισμός του κόστους αποζημίωσης άδειας αντί της ετήσιας άδειας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός, λόγω του ότι ο εργοδότης υποχρεούται βάσει της εργατικής νομοθεσίας να παρέχει στον εργαζόμενο την ετήσια άδεια, ενώ σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αποζημίωσης άδειας προσαυξάνεται κατά 100%. Ε) Δώρο αντικατάστασης 2,526 ημερομίσθια. Το επίδομα Χριστουγέννων είναι ίσο με 25 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο. Αν η απασχόληση διήρκεσε λιγότερο χρονικό διάστημα, υπάρχει αξίωση για μερική καταβολή του δώρου Χριστουγέννων ανάλογη με το σύνολο ημερών απασχόλησης. Έτσι, για κάθε 19 ημέρες εργασίας ο εργαζόμενος δικαιούται 2 ημερομίσθια (ημέρες άδειας / 19 ημέρες X 2 ημερομίσθια). ΣΤ) Η άδεια αντικατάστασης υπολογίζεται με τις ημέρες επί τον συντελεστή 0,08 (24:300) X ημέρες εργασίας. Μέχρι συμπλήρωσης 12μηνου, υπολογίζονται 2 ημέρες ανά 25 πραγματικές ημέρες εργασίας από 1.1 μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης 12μηνου (ή 0,08 (24/300) επί τον αριθμό των πραγματικών ημερών εργασίας). Ζ) Το επίδομα αδείας είναι ίσο με την αντικατάσταση της άδειας εφόσον αυτή δεν ξεπερνάει τα 13 ημερομίσθια. 5. ΕΛΠΚ: Επίσης υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλλει στον ασφαλιστικό οργανισμό ΕΦΚΑ (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), 20€ ετήσια ανά εργαζόμενο (Ν. 3996/2011, Ν. 4144/2013)

Ανάλυση εργατικού κόστους

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ (1)	ΩΡΕΣ (2)	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ (3)	1/6 ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3) *5/6 =	ΗΜΕΡΕΣ (5)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Σ (6)	ΜΗΝΕΣ (7)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3) * (5)*(6) *(7) = (8) Η
ΜΕΙΚΤΑ	4,356	4	17,42 €		21,67	1	1	377,49 €
ΔΧ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	25	1,04166	12	31,51 €
ΔΠ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	15	1,04166	12	18,91 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	13	1	12	15,73 €

ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	24	1	12	29,04 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	2,526	1,04166	12	3,18 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	1,92	1	12	2,32 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	1,92	1	12	2,32 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								480,50 €

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΤΟΜΟ (3) * (5)*(6)*(7) = (8) Η	ΑΝΑ ΑΤΟΜΑ (9)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΝΑ (8)*(9) = (10)	ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10)*(11) = (12)
ΜΕΙΚΤΑ	377,49 €	3	1.132,47 €	20	22.649,40 €
ΔΧ	31,51 €	3	94,53 €	20	1.890,60 €
ΔΠ	18,91 €	3	56,73 €	20	1.134,60 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	15,73 €	3	47,19 €	20	943,80 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	29,04 €	3	87,12 €	20	1.742,40 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,18 €	3	9,54 €	20	190,80 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,32 €	3	6,96 €	20	139,20 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,32 €	3	6,96 €	20	139,20 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	480,50 €	3	1.441,50 €	20	28.830,00 €

Άρα το ελάχιστο νόμιμο κόστος μικτών αποδοχών για την τακτική απασχόληση 3 εργαζομένων με 4 ώρες απασχόλησης έκαστος και για χρονική διάρκεια 20 μηνών ανέρχεται σε 28.830,00 €. Η εταιρία ... υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους καθώς στο αρχείο «Οικονομική προσφορά (ΤΜΗΜΑ 1)» σελίδα 4 δηλώνει ρητά ότι οι μικτές αποδοχές της ισούνται με 28.742,51 € για 20 μήνες. Άρα, το ποσό μικτών αποδοχών που υπολογίζει υπολείπεται του νομίμου ποσού για 20 μήνες μικτών αποδοχών (28.830,00€) κατά 87,49€ για το σύνολο των 20 μηνών. Επιπλέον, υπολογίζει εργοδοτικές εισφορές 7.234,50 €, που ισοδυναμεί με ποσοστό 25,17%, (28.742,51€*25,17% =7.234,50€) Και άρα αφού οι ελάχιστες νόμιμες μικτές αποδοχές όπως αποδείξαμε ανέρχονται σε 28.830,00€ οι εργοδοτικές εισφορές θα ανέρχονται σε 28.830,00€ * 25,17% (ποσοστό που υπολογίζει) = 7.256,51€. Οι εργοδοτικές εισφορές άρα που υπολογίζει υπολείπονται κατά 22,01€ των νομίμων για το διάστημα των 20 μηνών. Άρα, για το σύνολο του τακτικού εργατικού κόστους (μικτές αποδοχές + ασφαλιστικές εισφορές), η εν λόγω εταιρία υπολείπεται κατά 87,49€+ 22,01€= 109,50€ του κατώτατου νόμιμου εργατικού κόστους για το διάστημα 20 μηνών. **B - ΤΜΗΜΑ 2-... 1ος ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «....» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΕ ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ - ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ** Σύμφωνα με το άρθρο 68 (παρ. 1) του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α' 115), το οποίο είναι εφαρμοστέο στον ένδικο διαγωνισμό: «1. Όταν το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, αναθέτουν ή προκηρύσσουν διαγωνισμό για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης, οφείλουν να ζητούν από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) ... ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. ... Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης (εργολάβοι)

πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. ...». Η ανωτέρω διάταξη έχει ενσωματωθεί αυτούσια στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών της Διακήρυξης (σελ. 42): «Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής : α) ... ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά». Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παράγραφο 1.7 της Διακήρυξης (σελ. 14): «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.». Επίσης, κατά την παράγραφο 4.3.1 της Διακήρυξης σχετικά με τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης (σελ. 55-57): «Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α', του Ν.4412/2016. ... 3. Στη σύμβαση που συνάπτουν οι υπηρεσίες, οι φορείς και οι οργανισμοί με τους εργολάβους, περιλαμβάνεται και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση ακυρώνεται και

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής.». Τέλος, στις παραγράφους Β.4.12 και Β.4.13 της Διακήρυξης ορίζεται ότι (σελ. 74): «Β.4.12 Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί και να εφαρμόζει τους νόμους για τις κοινωνικές ασφαλίσεις και να χρησιμοποιεί μόνο εργατικό προσωπικό που θα είναι ασφαλισμένο απ' αυτόν στο αρμόδιο Ασφαλιστικό Ταμείο ή Οργανισμό. Επίσης είναι υποχρεωμένος να τηρεί τους Νόμους και τις Διατάξεις που ισχύουν για την υγεία και ασφάλεια των εργατών του και εν γένει για τις εργασιακές σχέσεις. Η εφαρμογή όλων αυτών είναι ευθύνη του αναδόχου. Β.4.13 Το ... δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις του αναδόχου στο προσωπικό του. Το ... δικαιούται να ελέγχει την τήρηση της ασφαλιστικής εργατικής και λοιπής νομοθεσίας και να καταγγέλλει τις παραβάσεις της. Τον έλεγχο διενεργεί η επιτροπή, που θα συγκροτηθεί από τη Σύγκλητο της ..., με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο θεωρεί η ίδια σκόπιμο και εισηγείται σχετικά στη Σύγκλητο της ... Σε περίπτωση άρνησης συνεργασίας του εργολάβου στον έλεγχο αυτών επιβάλλεται ποινική ρήτρα μέχρι πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000,00€). Σε περίπτωση μη τήρησης από τον ανάδοχο της ασφαλιστικής και λοιπής νομοθεσίας επιβάλλεται ποινική ρήτρα πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000,00€)». Από το συνδυασμό των παραπάνω όρων της διακήρυξης, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (βλ. Ε.Α.ΣτΕ 16/2011, 523/2010), εφόσον δεν έχει αμφισβητηθεί επικαίρως από αυτούς (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 523/2010), συνάγεται ότι είναι απορριπτέα, ως απαράδεκτη - ως μη σύμφωνη με τους όρους της διακηρύξεως και προφανώς ζημιολόγος - οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται του ελάχιστου κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις συναφείς συλλογικές συμβάσεις εργασίας (βλ. Ε.Α. ΣτΕ 970/2010, 1255/2009, 732, 89/2010, βλ. επίσης Ε.Α. ΣτΕ 1069/2009 κ.ά., πρβλ. Σ.τ.Ε. 3546/2009). Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσεως, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν κατά την διαμόρφωση της προσφοράς τους

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισως. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία - ελλείψει σχετικής ρήτρας στη διακήρυξη - οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελαχίστου κατά νόμον εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως, δεν παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (βλ. Ε.Α.ΣτΕ 1100/2010, 791, 840, 1172/2008, 58/2009). Στο άρθρο 27 του Ν.4618/2019 (ΦΕΚ 89/10-6-2019) Κύρωση των επιμέρους συμβάσεων για τα έργα V και VI της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινοφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας και άλλες διατάξεις, ορίζεται ότι: «Από την πρώτη του επομένου μηνός από το μήνα δημοσίευσης του παρόντος νόμου τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαρίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους. Ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισής τους υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης που πραγματοποιούν σε ημερήσια βάση.». Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, οι καθαριστές και καθαρίστριες των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης, οποιασδήποτε βαθμίδας, από 1/7/2019 υπάγονται στις διατάξεις του εν ισχύ Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησης τους. Οι ημέρες ασφάλισης των ανωτέρω προσώπων για την συγκεκριμένη απασχόληση υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Εγκύκλιος ΕΦΚΑ 28/2020 «Ασφάλιση σύμφωνα με τον Κανονισμό Βαρέων

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών των απασχολούμενων στην καθαριότητα των χώρων δημόσιας εκπαίδευσης», ΑΡ. ΠΡΩΤ. 133260/25-6-2020). Για τους απασχολούμενους με ωράριο μερικής απασχόλησης, που υπάγονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών δυνάμει της διάταξης του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020, από 1-1-2021 και μέχρι 31-12-2022, το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών ανέρχεται κατά την καταληκτική ημέρα σε 25,17%. Συνεπώς, οι καθαριστές που απασχολούνται σε δημόσια εκπαιδευτήρια, όπως είναι το ..., υπάγονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και ασφαλιζονται με ποσοστό 25,17%, για τους απασχολούμενους με ωράριο μερικής απασχόλησης. Η εταιρεία ... δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - τμήμα 2 signed» σελίδα 4 : 'Υψος του προϋπολογισμού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής της υπηρεσίας 192.136,08€, Υψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής υπηρεσιών 44.229,08€. Το ύψος των μεικτών αποδοχών υπολογίζεται από την εταιρεία σε 192.136,08€ τα οποία όπως θα αναλύσουμε στο δεύτερο λόγο της προσφυγής μας είναι κατώτερα των ελάχιστων νόμιμων μεικτών αποδοχών. Το ποσό των 44.229,08€ που υπολογίζει ως ασφαλιστικές εισφορές ανέρχονται σε ποσοστό 23,02% που αντιστοιχεί σε μεικτά ένσημα με μερική απασχόληση ($192.136,08 \times 23,02\% = 44.229,72\text{€}$) και όχι σε βαρέα ένσημα με μερική απασχόληση όπως θα έπρεπε καθώς σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 οι απασχολούμενοι καθαριστές στην δημόσια εκπαίδευση ανεξάρτητου των αριθμού των ωρών της ημερήσιας απασχόλησης ασφαλιζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών δηλαδή με ποσοστό εισφορών 25,17%. Άρα οι εισφορές που θα έπρεπε να υπολογίσει η εταιρεία ... ανέρχονται σε ($192.136,08 \times 25,17\% = 48.360,65\text{€}$). Οι εισφορές άρα που υπολογίζει υπολείπονται κατά 4.413,57€ των νομίμων για το διάστημα των 20 μηνών. Σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, οι καθαριστές, οι οποίοι θα συνδέονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου με τον ανάδοχο, εμπίπτουν

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

στην κατηγορία του καθαριστή που εντάσσεται στα ΒΑΕ, και, ως εκ τούτου, οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές ανέρχονται στο 25,17% και όχι στο 23,02% με αποτέλεσμα η προσφορά να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργοδοτικού κόστους. Επομένως, η αναθέτουσα Αρχή έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας «...». **2^{ος} ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ «...» ΚΑΙ «...» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΕ ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ - ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΜΗΜΑ 2 ... ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ 1 ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ :** Σύνολο ατόμων 16 άτομα με 5 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή 2. ΗΜΕΡΕΣ: Σύμφωνα με το ημερολόγιο οι ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή για το έτος 2022 και για το έτος 2023 είναι για κάθε έτος 260 ημέρες / 12 μήνες = 21,67 ημέρες τον μήνα 3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ: Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για εργασίες καθαριότητας των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαλίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους (Ν. 4618/2019 αρ.27) αντιστοιχούν δε σε ποσοστό 25,17%. 4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΩΡΩΝ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ: Όπως αναλύεται παραπάνω. 5. ΕΛΠΚ: Επίσης υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλλει στον ασφαλιστικό οργανισμό ΕΦΚΑ (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), 20€ ετήσια ανά εργαζόμενο (Ν. 3996/2011, Ν. 4144/2013) **ΕΠΟΠΤΗΣ 1 ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ:** Σύνολο ατόμων 1 άτομο με 5 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή 2. ΗΜΕΡΕΣ: Σύμφωνα με το ημερολόγιο οι ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή για το έτος 2022 και για το έτος 2023 είναι για κάθε έτος 260 ημέρες / 12 μήνες = 21,67 ημέρες τον μήνα 3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ: Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για μικτά ένσημα για άτομα μερικής απασχόλησης αντιστοιχούν σε 23,02% 4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΩΡΩΝ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ Όπως αναλύεται παραπάνω. 5. ΕΛΠΚ: Επίσης υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλλει στον ασφαλιστικό οργανισμό ΕΦΚΑ (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ),

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

20€ ετήσια ανά εργαζόμενο (Ν. 3996/2011, Ν. 4144/2013)

Ανάλυση εργατικού κόστους

Καθαριστές

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ (1)	ΩΡΕΣ (2)	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ (3)	1/6 ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3)*5/6 = (4)	ΗΜΕΡΕΣ (5)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ (6)	ΜΗΝΕΣ (7)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3)*(5)*(6)*(7) = (8) Η (4)*(5)*(6)*(7) =
ΜΕΙΚΤΑ	4,356	5	21,78 €		21,67	1	1	471,97 €
ΔΧ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	25	1,04166	12	39,39 €
ΔΠ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	15	1,04166	12	23,63 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	13	1	12	19,66 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	24	1	12	36,30 €

ΑΝΤ ΔΩΡΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	2,526	1,04166	12	3,98 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	1,92	1	12	2,90 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	1,92	1	12	2,90 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								600,73 €

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΤΟΜΟ (3)*(5)*(6)*(7) = (8) Η	ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (9)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΝΑ (8)*(9) = (10)	ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10)*(11) = (12)
ΜΕΙΚΤΑ	471,97 €	16	7.551,52 €	20	151.030,40 €
ΔΧ	39,39 €	16	630,24 €	20	12.604,80 €
ΔΠ	23,63 €	16	378,08 €	20	7.561,60 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	19,66 €	16	314,56 €	20	6.291,20 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	36,30 €	16	580,80 €	20	11.616,00 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,98 €	16	63,68 €	20	1.273,60 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,90 €	16	46,40 €	20	928,00 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,90 €	16	46,40 €	20	928,00 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	600,73 €	16	9.611,68 €	20	192.233,60 €
----------------	----------	----	------------	----	--------------

Επόπτης

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙ Ο (1)	ΩΡΕΣ (2)	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙ Ο (3)	1/6 ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3)*5/6 = (4)	ΗΜΕΡΕΣ (5)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤ ΗΣ (6)	ΜΗΝΕΣ (7)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3)*(5)*(6)*(7) = (8) Η (4)*(5)*(6)*(7) =
ΜΕΙΚΤΑ	3,9	5	19,50 €		21,67	1	1	422,57 €
ΔΧ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	25	1,04166	12	35,26 €
ΔΠ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	12,5	1,04166	12	17,63 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	12,5	1	12	16,93 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	24	1	12	32,50 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	2,526	1,04166	12	3,56 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	1,92	1	12	2,60 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	1,92	1	12	2,60 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								533,65 €

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3)*(5)*(6)*(7) = (8) Η	ΑΝΑ ΑΤΟΜΑ (9)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΝΑ (8)*(9) = (10)	ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10)*(11) = (12)
ΜΕΙΚΤΑ	422,57 €	1	422,57 €	20	8.451,40 €
ΔΧ	35,26 €	1	35,26 €	20	705,20 €
ΔΠ	17,63 €	1	17,63 €	20	352,60 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	16,93 €	1	16,93 €	20	338,60 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	32,50 €	1	32,50 €	20	650,00 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,56 €	1	3,56 €	20	71,20 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,60 €	1	2,60 €	20	52,00 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,60 €	1	2,60 €	20	52,00 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	533,65 €	1	533,65 €	20	10.673,00 €
---------------------------	----------	---	----------	----	-------------

Σύνολο Μεικτών

	Μηνιαίο κόστος μεικτών	Μήνες	Συνολικό κόστος μεικτών
Καθαριστές	9.611,68 €	20	192.233,60 €
Επόπτης	533,65 €	20	10.673,00 €
Σύνολο	10.145,33 €	20	202.906,60 €

Άρα το ελάχιστο νόμιμο κόστος μικτών αποδοχών για την τακτική απασχόληση 16 εργαζομένων (καθαριστών) με 5 ώρες απασχόλησης έκαστος και 1 εργαζομένου (επόπτη) με 5 ώρες απασχόλησης και για χρονική διάρκεια 20 μηνών ανέρχεται σε 202.906,60 € i) ....» Η εταιρία ... υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους, καθώς στο αρχείο «ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - τμήμα 2 signed» σελίδα 4 δηλώνει ρητά ότι οι μικτές αποδοχές της ισούνται με 192.136,08 € για 20 μήνες. Άρα, το ποσό μικτών αποδοχών που υπολογίζει υπολείπεται του νόμιμου ποσού για 20 μήνες μικτών αποδοχών (202.906,60€) κατά 10.770,52€ για το σύνολο των 20 μηνών. Αντίστοιχα υπολείπονται και οι εργοδοτικές εισφορές καθώς υπολογίζονται ποσοστιαία επί των μικτών αποδοχών που σε κάθε περίπτωση η εταιρεία ... τις υπολογίζει με το εσφαλμένο ποσοστό των 23,02% (όπως αναλύθηκε στον 1ο λόγο της προσφυγής) που αντιστοιχούν σε μεικτά ένσημα και όχι σε βαρέα ένσημα σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 (ΦΕΚ 89/10-6-2019) για τους απασχολούμενους στην καθαριότητα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων. ii) «...» Η εταιρία ... υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους καθώς στο αρχείο «Οικονομική προσφορά (ΤΜΗΜΑ 2)» σελίδα 4 δηλώνει ρητά ότι οι μικτές αποδοχές της ισούνται με 201.930,21€ για 20 μήνες. Άρα, το ποσό μικτών αποδοχών που υπολογίζει υπολείπεται του νομίμου ποσού για 20 μήνες μικτών αποδοχών (202.906,60€) κατά 976,39€ για το σύνολο των 20 μηνών. Αντίστοιχα υπολείπονται και οι εργοδοτικές εισφορές καθώς υπολογίζονται ποσοστιαία επί των μικτών αποδοχών. **Γ - ΤΜΗΜΑ 3-...-...-... 1ος ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ «...» «...» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΕ**

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ - ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Όπως προαναφέρθηκε, οι καθαριστές που απασχολούνται σε δημόσια εκπαιδευτήρια, όπως είναι το ..., υπάγονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και ασφαρίζονται με ποσοστό 25,17%, για τους απασχολούμενους με ωράριο μερικής απασχόλησης. i) «...» Η εταιρεία ... δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - τμήμα 3 signed» σελίδα 4 δηλώνει Ύψος του προϋπολογισμού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής της υπηρεσίας 151.448,40€, Ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής υπηρεσιών 34.863,40€. ο ύψος των μεικτών αποδοχών υπολογίζεται από την εταιρεία σε 151.448,40€ τα οποία όπως θα αναλύσουμε στο δεύτερο λόγο της προσφυγής μας είναι κατώτερα των ελάχιστων νόμιμων μεικτών αποδοχών. Το ποσό των 34.863,40€, που υπολογίζει ως ασφαλιστικές εισφορές, ισοδυναμούν με ποσοστό 23,02%, που αντιστοιχεί σε μεικτά ένσημα με μερική απασχόληση ($151.448,40 * 23.02\% = 34.863,42\text{€}$) και όχι σε βαρέα ένσημα με μερική απασχόληση, όπως θα έπρεπε καθώς σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 οι απασχολούμενοι καθαριστές στην δημόσια εκπαίδευση ανεξαρτήτως των αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησης ασφαρίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών δηλαδή με ποσοστό εισφορών 25,17%. Άρα οι εισφορές που θα έπρεπε να υπολογίσει η εταιρεία ... ανέρχονται σε ($151.448,40 * 25,17\% = 38.119,56\text{€}$). Οι εισφορές άρα που υπολογίζει υπολείπονται κατά 3.256,16€ για το διάστημα των 20 μηνών. ii) «...». Η εταιρεία ... δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΡΘΡΟ 68..sgn...» σελίδα 2:

Ύψος του προϋπολογισμού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής της υπηρεσίας.	167.634,73€
Ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά για το σύνολο των εργαζομένων την περίοδο παροχής υπηρεσιών	40.949,91€

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

Το ποσό των 40.949,91€ που υπολογίζει ως ασφαλιστικές εισφορές ανέρχονται σε ποσοστό 24,42806% ($167.634,73€ \times 24,42806\%$), ενώ θα έπρεπε για τους καθαριστές να υπολογίσει εισφορές εργοδότη με βαρέα ένσημα για μερική απασχόληση και ποσοστό 25,17% σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019. Για τον δε επόπτη με μεικτά ένσημα για μερική απασχόληση και ποσοστό 23,02%. Από την οικονομική του προσφορά οι μικτές αποδοχές ανέρχονται στο ποσό των 167.634,73€. Κατά συνέπεια για τους 13 καθαριστές και αντίστοιχα για τον 1 επόπτη οι μικτές αποδοχές ανέρχονται στο ποσό των 11.973,91 ανά άτομο ($167.634,73€ / 14 \text{ άτομα} = 11.973,91$). Άρα για τα 13 άτομα καθαριστές τα μεικτά θα είναι 155.660,83 για τους καθαριστές $\times 25,17\%$ ποσοστό εισφοράς εργοδότη = 39.179,83€. Εξ' ου και μικτές αποδοχές για επόπτη $11.973,91 \times 23,02\%$ ποσοστό εισφοράς εργοδότη = 2.756,39€. Άρα οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για τα 14 άτομα ισούνται με το ποσό των 41.936,22€ ($39.179,83€ + 2.756,39€$). Συνεπώς το ποσό των 40.949,91€ ως εισφορές εργοδότη που δηλώνει στην οικονομική του προσφορά υπολείπεται κατά 986,31€ για το διάστημα των 20 μηνών.

2ος ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΕ ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ - ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΜΗΜΑ 3 ... ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ 1 ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ: Σύνολο ατόμων καθαριστών: 13 άτομα 10 άτομα με 5 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή & 3 άτομα με 4 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή 2. ΗΜΕΡΕΣ: Σύμφωνα με το ημερολόγιο οι ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή για το έτος 2022 και για το έτος 2023 είναι για κάθε έτος 260 ημέρες / 12 μήνες = 21,67 ημέρες τον μήνα 3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ: Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για εργασίες καθαριότητας των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαλίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους (Ν. 4618/2019 αρ.27) αντιστοιχούν δε σε

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ποσοστό 25,17% 4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΩΡΩΝ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ Όπως αναλύεται παραπάνω. 5. ΕΛΠΚ: Επίσης υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλλει στον ασφαλιστικό οργανισμό ΕΦΚΑ (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), 20€ ετήσια ανά εργαζόμενο (Ν. 3996/2011, Ν. 4144/2013) ΕΠΟΠΤΗ 1 ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ: Σύνολο ατόμων 1 άτομο με 5 ώρες εργασίας Δευτέρα έως Παρασκευή 2. ΗΜΕΡΕΣ: Συμφώνα με το ημερολόγιο οι ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή για το έτος 2022 και για το έτος 2023 είναι για κάθε έτος 260 ημέρες / 12 μήνες = 21,67 ημέρες τον μήνα 3. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ: Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για μικτα ένσημα για άτομα μερικής απασχόλησης αντιστοιχούν σε 23,02% 4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΩΡΩΝ – ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ Όπως αναλύεται παραπάνω. 5. ΕΛΠΚ: Επίσης υποχρεούται ο εργοδότης να καταβάλλει στον ασφαλιστικό οργανισμό ΕΦΚΑ (ΙΚΑ - ΕΤΑΜ), 20€ ετήσια ανά εργαζόμενο (Ν. 3996/2011, Ν. 4144/2013) Ανάλυση εργατικού κόστους Καθαριστές ... 10 ΑΤΟΜΑ

ΕΙΔΟΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ	1/6	ΗΜΕΡΕΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ	ΜΗΝΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ
ΚΟΣΤΟΥΣ	(1)	(2)	(3)	ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3) *5/ 6 =	(5)	(6)	(7)	ΑΤΟΜΟ (3) *(5)*(6))*(7) = (8) Ή
ΜΕΙΚΤΑ	4,356	5	21,78 €		21,67	1	1	471,97 €
ΔΧ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	25	1,04166	12	39,39 €
ΔΠ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	15	1,04166	12	23,63 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	13	1	12	19,66 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	24	1	12	36,30 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	2,526	1,04166	12	3,98 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	1,92	1	12	2,90 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	4,356	5	21,78 €	18,15 €	1,92	1	12	2,90 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								600,73 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (9) ΑΤΟΜΟ (3) *(5)*(6)*(7) = (8) Ή	ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (9)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΝΑ (8)*(9) = (10)	ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10)*(11) =(12)
ΜΕΙΚΤΑ	471,97 €	10	4.719,70 €	20	94.394,00 €
ΔΧ	39,39 €	10	393,90 €	20	7.878,00 €
ΔΠ	23,63 €	10	236,30 €	20	4.726,00 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	19,66 €	10	196,60 €	20	3.932,00 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	36,30 €	10	363,00 €	20	7.260,00 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,98 €	10	39,80 €	20	796,00 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,90 €	10	29,00 €	20	580,00 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,90 €	10	29,00 €	20	580,00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	600,73 €	10	6.007,30 €	20	120.146,00 €

... (2 ΑΤ) & ... (1 ΑΤ)

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ (1)	ΩΡΕΣ (2)	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ (3)	1/6 ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3) *5/6 =	ΗΜΕΡΕΣ (5)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ (6)	ΜΗΝΕΣ (7)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3) *(5)*(6) *(7) = (8) Ή
ΜΕΙΚΤΑ	4,356	4	17,42 €		21,67	1	1	377,49 €
ΔΧ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	25	1,04166	12	31,51 €
ΔΠ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	15	1,04166	12	18,91 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	13	1	12	15,73 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	24	1	12	29,04 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	2,526	1,04166	12	3,18 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	1,92	1	12	2,32 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	4,356	4	17,42 €	14,52 €	1,92	1	12	2,32 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								480,50 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3) * (5) * (6) * (7) = (8) Ή	ΑΝΑ ΑΤΟΜΑ (9)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΝΑ (8) * (9) = (10)	ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10) * (11) = (12)
ΜΕΙΚΤΑ	377,49 €	3	1.132,47 €	20	22.649,40 €
ΔΧ	31,51 €	3	94,53 €	20	1.890,60 €
ΔΠ	18,91 €	3	56,73 €	20	1.134,60 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	15,73 €	3	47,19 €	20	943,80 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	29,04 €	3	87,12 €	20	1.742,40 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,18 €	3	9,54 €	20	190,80 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,32 €	3	6,96 €	20	139,20 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,32 €	3	6,96 €	20	139,20 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	480,50 €	3	1.441,50 €	20	28.830,00 €

Επόπτης

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ (1)	ΩΡΕΣ (2)	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ (3)	1/6 ΕΒΔΟΜΑΔ. ΑΜΟΙΒΗΣ (3) * 5/6 =	ΗΜΕΡΕΣ (5)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Σ (6)	ΜΗΝΕΣ (7)	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΑΤΟΜΟ (3) * (5) * (6) * (7) = (8) Ή
ΜΕΙΚΤΑ	3,9	5	19,50 €		21,67	1	1	422,57 €
ΔΧ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	25	1,04166	12	35,26 €
ΔΠ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	12,5	1,04166	12	17,63 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	12,5	1	12	16,93 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	24	1	12	32,50 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	2,526	1,04166	12	3,56 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	1,92	1	12	2,60 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	3,9	5	19,50 €	16,25 €	1,92	1	12	2,60 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ								533,65 €

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΤΟΜΟ (3) = (8) Ή ΑΝΑ ΑΤΟΜΑ (9) *(5)*(6)*(7)	ΑΤΟΜΑ (9)	ΣΥΝΟΛΟ (8)*(9) = (10)	ΜΗΝΑ ΜΗΝΕΣ (11)	ΣΥΝΟΛΟ (10)*(11) =(12)
ΜΕΙΚΤΑ	422,57 €	1	422,57 €	20	8.451,40 €
ΔΧ	35,26 €	1	35,26 €	20	705,20 €
ΔΠ	17,63 €	1	17,63 €	20	352,60 €
ΕΠΙΔ ΑΔ	16,93 €	1	16,93 €	20	338,60 €
ΑΝΤ ΜΕΙΚΤΑ	32,50 €	1	32,50 €	20	650,00 €
ΑΝΤ ΔΩΡΑ	3,56 €	1	3,56 €	20	71,20 €
ΑΝΤ ΕΠΙΔ ΑΔ	2,60 €	1	2,60 €	20	52,00 €
ΑΝΤ ΑΔΕΙΑ	2,60 €	1	2,60 €	20	52,00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ	533,65 €	1	533,65 €	20	10.673,00 €

Σύνολο Μεικτών

	Μηνιαίο κόστος μεικτών	Μήνες	Συνολικό κόστος μεικτών
Καθαριστές (5ΩΡΗ)	6.007,30 €	20	120.146,00 €
Καθαριστές (4ΩΡΗ)	1.441,50 €	20	28.830,00 €
Επόπτης	533,65 €	20	10.673,00 €
Σύνολο	7.982,45 €	20	159.649,00 €

Άρα το ελάχιστο νόμιμο κόστος μικτών αποδοχών για την τακτική απασχόληση 12 εργαζομένων (καθαριστών) με 5 ώρες απασχόλησης έκαστος και 1 εργαζομένου (επόπτη) με 5 ώρες απασχόλησης και για χρονική διάρκεια 20 μηνών ανέρχεται σε 159.649,00 € ι) «...» Η εταιρία ... υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους καθώς στο αρχείο «ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - τμήμα 3 signed» σελίδα 5 δηλώνει ρητά ότι οι μικτές αποδοχές της ισούνται με 151.448,40 € για 20 μήνες. Άρα, το ποσό μικτών αποδοχών που υπολογίζει υπολείπεται του νόμιμου ποσού για 20 μήνες μικτών αποδοχών (159.649,00€) κατά 8.200,60€ για το σύνολο των 20 μηνών. Αντίστοιχα υπολείπονται και οι εργοδοτικές εισφορές καθώς υπολογίζονται ποσοστιαία επί των μικτών αποδοχών που σε κάθε περίπτωση η εταιρεία ...

τις υπολογίζει με το εσφαλμένο ποσοστό των 23,02% (όπως αναλύθηκε στον 1ο λόγο της προσφυγής) που αντιστοιχούν σε μεικτά ένσημα και όχι σε βαρέα ένσημα σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4618/2019 (ΦΕΚ 89/10-6-2019) για τους απασχολούμενους στην καθαριότητα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων. **3ος ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «...» ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ.** Στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών της Διακήρυξης (σελ. 42), ορίζεται ότι: «Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.». Επίσης, στην παράγραφο Ε. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ της Διακήρυξης (σελ. 81), ορίζεται ότι: «Οι υποψήφιοι πρέπει, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 4144/2013 και ισχύει, να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Κάθε είδους άλλη δαπάνη βαρύνει τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχει συνυπολογισθεί στην προσφορά.». Προκύπτει ότι η Διακήρυξη δεν καθορίζει εκ των προτέρων το εύλογο ποσοστό εργολαβικού κέρδους, που οι προσφέροντες θα όφειλαν να συμπεριλάβουν στην οικονομική προσφορά τους. Επιπρόσθετα, στο άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3886/2010 ορίζεται ότι: «1. ... Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.». Από τις πιο πάνω διατάξεις του

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ν. 3886/2010 συνάγεται ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών. Περαιτέρω, δε, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου πρέπει να περιλαμβάνει και εύλογο διοικητικό (λειτουργικό) κόστος, καθώς επίσης να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΕΑ ΣτΕ 108/2014, 328/2013, 198/2013, 187/2013, 76/2013 πρβλ. 970/2010, 1262, 1297, 1299/2009, 1262/2009 κ.ά). Ούτω, έχει κριθεί ότι η συμπίεση του εργολαβικού κέρδους, σε μηδενικό σχεδόν ποσοστό ελλοχεύει τον κίνδυνο παραβίασεως της εργατικής νομοθεσίας (μη πληρωμή νόμιμων αποδοχών), των όρων της διακήρυξης (μη απασχόληση του οριζόμενου αριθμού ατόμων), αφού, κατά λογικά ακολουθία, ο ανάδοχος θα επιχειρήσει να μειώσει το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών προκειμένου να «καλύψει» το εργολαβικό κέρδος που δεν έχει υπολογίσει στην προσφορά του. Όσο δε πιο χαμηλό είναι το προσφερόμενο ποσό τόσο πιο έντονη παρίσταται η ανάγκη δικαιολόγησης του ποσού τούτου. Γιατί δεν μπορεί να υποστηριχθεί σοβαρά ότι κάποιος συμμετέχει σε διαγωνισμό χωρίς να αποβλέπει σε εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους. Περαιτέρω, ναι μεν δεν προσδιορίζεται αριθμητικά ένα συγκεκριμένο ποσό εργολαβικού κέρδους, όμως, η απαίτηση του νόμου, περί εύλογου ποσού, για να ικανοποιηθεί θα πρέπει με ασφάλεια να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της συμβάσεως. Σημειωτέον, κατά το νόμο, το κέρδος πρέπει να είναι εύλογο και όχι απλώς να υπάρχει κάποιο κέρδος. Το εύλογο, ετυμολογικώς, σημαίνει λογικό -πραγματικό -δικαιολογημένο και νομικώς, αποτελεί γενική αρχή και κατεύθυνση του δικαίου με ανάλογη εφαρμογή και στις δημόσιες συμβάσεις. Επίσης, ιδιαίτερα χαμηλά και όχι εύλογα ποσά προσκρούουν στις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί διαγωνιζόμενοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ εκείνου του διαγωνιζόμενου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει επανειλημμένα κρίνει ότι στην περίπτωση που η

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

υποβαλλόμενη προσφορά δεν καλύπτει το πραγματικό κόστος του έργου αποτρέπει η προσφορά, κατά τρόπο λογικά αναπόφευκτο, τη διενέργεια της οικονομικής αξιολόγησης στο σύνολό της και συνεπάγεται τη νόθευση και βλάβη του υγιούς ανταγωνισμού, τη βλάβη του δημοσίου συμφέροντος και τη διακινδύνευση της κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος. Η εταιρεία ... υπολογίζει εργολαβικό κέρδος για διάστημα 20 μηνών 60,00€ που επί της προσφοράς της ανέρχεται σε ποσοστό 0,028382% ($211.403,16 * 0,028382\% = 60,00\text{€}$). Το ποσό των 60,00€ που η εταιρεία υπολογίζει ως εργολαβικό αντάλλαγμα για το διάστημα των 20 μηνών που θα διαρκέσει η σύμβαση είναι σχεδόν μηδενικό και σε κάθε περίπτωση ως ποσοστό δεν κρίνεται εύλογο κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και η προσφορά της θα πρέπει να απορριφθεί κατά δέσμια αρμοδιότητα. Τονίζεται ότι κατά το νόμο, το κέρδος πρέπει να είναι εύλογο και όχι απλώς να υφίσταται. Το εύλογο, ετυμολογικώς, σημαίνει λογικό - πραγματικό -δικαιολογημένο και νομικώς, αποτελεί γενική αρχή και κατεύθυνση του δικαίου με ανάλογη εφαρμογή και στις δημόσιες συμβάσεις. Συνάγεται ότι το προσφερόμενο από την ως άνω εταιρεία ποσοστό 0,028382% ως εργολαβικό κέρδος, όχι μόνο δεν είναι εύλογο κατά την έννοια του νόμου, αλλά εξομοιώνεται με μηδενικό και δεν καλύπτει στοιχειωδώς τις ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψη συμβάσεως. Η ανωτέρω εκτίμηση στηρίζεται και από τα νομολογιακά δεδομένα. Με την υπ'αριθμ. 237/2011 απόφαση του ΔΕφΘ κρίθηκε ότι 1 ευρώ μηνιαίως δεν μπορεί να θεωρηθεί «κατά τα αντικειμενικώς γνωστά» ότι αποτελεί εύλογο διοικητικό και εργολαβικό κέρδος. Με την υπ'αριθμ. 1074/2020 απόφασή της (σκ. 15) η ΑΕΠΠ έκρινε ότι εργολαβικό κέρδος, προσδιορισθέν από προσφέροντα στο μηνιαίο ποσό των 0,03 €, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής δεν κρίνεται εύλογο: «Τέλος, όσον αφορά στο εργολαβικό κέρδος, στο άρθρο 68§1 του ν. 3863/2010 ορίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, μεταξύ των άλλων στοιχείων, πρέπει να υπολογίζουν στις προσφορές τους ένα εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους. Ενόψει του ότι το ποσό τούτο δεν είναι καθορισμένο, οφείλει η αναθέτουσα αρχή να εξετάσει, αν λαμβανομένου υπόψη των δεδομένων της υπό ανάθεση σύμβασης και των υποκειμενικών κριτηρίων που προβάλλει ο οικονομικός φορέας στην οικονομική προσφορά του, διασφαλίζει την καλή

εκτέλεση της σύμβασης. Με τα δεδομένα αυτά, το εργολαβικό κέρδος για να είναι εύλογο θα πρέπει να τελεί σε αναλογία με το ύψος, το είδος και την έκταση της παροχής. Ωστόσο, το εργολαβικό κέρδος, προσδιορισθέν από την παρεμβαίνουσα στο μηνιαίο ποσό των 0,03€, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής δεν κρίνεται εύλογο. Υπό τα ανωτέρα δεδομένα, η κατατεθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας κρίνεται απορριπτέα ως μη νόμιμη και κατ' ακολουθία η προσβαλλόμενη απόφαση της υπ' αριθ. 13/25.06.2020 συνεδρίασης του Δ.Σ. του νοσοκομείου τυγχάνει ακυρωτέα κατά το μέρος με το οποίο ανέδειξε ως ανάδοχο της υπό ανάθεση σύμβασης την εταιρεία «*****», η δε παρέμβαση της τελευταίας τυγχάνει απορριπτέα ως αβάσιμη κατά το λόγο αυτό.». Όπως έχει νομολογιακά κριθεί, η υποβολή «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου, που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 36 · ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Υπόθεση C-336/12, Manova, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 40 · ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Υπόθεση C-336/12, Manova, σκέψη 36), οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς και στην υποβολή μη υποβληθέντος δικαιολογητικού (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 11.05.2017, Υπόθεση C-131/2016, Archus and Gama· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 40 · ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Manova, Υπόθεση C-336/12, σκέψη 36). Άλλωστε, η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής αφορά, κατ' αρχήν, νομίμως

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

υποβληθέντα δικαιολογητικά και όχι υποβληθέντα, μη νόμιμα κατά περιεχόμενο, δικαιολογητικά, καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση, των κρίσιμων μη νόμιμων δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα, θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (βλ. ΔεφΑθ 319/2017). Δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει - όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, Ελληνικό διοικητικό δίκαιο, 5η έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1996, σελ, 319). Ως εκ τούτου, η δυνατότητα διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων, δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια η αναθέτουσα αρχή δύναται να δέχεται εν γένει διορθώσεις παραλείψεων, οι οποίες κατά τη ρητή πρόβλεψη εγγράφων της σύμβασης επάγονται τον αποκλεισμό του υποψηφίου (Βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 6.11.2014, Υπόθεση C42/13, *Cartiera dell' Adda SpA κατά CEM Ambiente SpA*, σκέψη 46, υπ' αριθμ. 471/2018 Απόφαση 1ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 63, υπ' αριθμ. 1132_1133 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 34). Η οικονομική της προσφορά της εταιρείας ... δεν περιλαμβάνει ένα εύλογο εργολαβικό όφελος, ως απαιτείται εκ της Διακήρυξης και του νόμου, καθιστάμενη άνευ άλλου τινός μη δεκτική συμπλήρωσης ή διευκρίνισης και κατά συνέπεια απορριπτέα κατά δέσμια αρμοδιότητα από τον ένδικο Διαγωνισμό.».

16. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με το από 31-5-20222 έγγραφο απόψεών της προς την ΕΑΔΗΣΥ, το οποίο μέσω της λειτουργικότητας 'ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ' του ΕΣΗΔΗΣ κοινοποίησε αυθημερόν στους συμμετέχοντες, προς απόρριψη της ως άνω προσφυγής με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 προδικαστικής προσφυγής προέβαλε τους εκεί εμπριεχόμενους ισχυρισμούς της.

17. Επειδή, η εταιρία «...» με την από 9-5-2022 παρέμβασή της νομοτύπως και εμπροθέσμως κατόπιν της από 29-4-2022 κοινοποίησης της

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

προσφυγής, παρέμβασή της, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή στρέφεται κατ' αυτής όσον αφορά τα τμήματα 2 και 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, επικαλείται προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος την αφορά, τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

18. Επειδή, η εταιρία «...» με την από 13-5-2022 παρέμβασή της νομοτύπως και εμπροθέσμως κατόπιν της από 13-5-2022 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή της, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή στρέφεται κατ' αυτής όσον αφορά τα τμήματα 1 και 2 της υπό ανάθεση σύμβασης, επικαλείται προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος την αφορά, τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

19. Επειδή, η εταιρία «...» με την από 13-5-2022 παρέμβασή της νομοτύπως και εμπροθέσμως κατόπιν της από 3-5-2022 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή της, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή στρέφεται κατ' αυτής όσον αφορά το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, επικαλείται προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος την αφορά, τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

20. Επειδή, όσον αφορά στους πρώτο, δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο των λόγων προσφυγής σχετικά με το φερόμενο από την προσφεύγουσα ως κατώτερο του νομίμου εργατικό και ασφαλιστικό κόστος των παρεμβαινουσών εταιριών «...» και «...» για τα τμήματα 1, 2 και 3, ως και για το φερόμενο από την προσφεύγουσα ως κατώτερο του νομίμου ασφαλιστικό κόστος της παρεμβαίνουσας εταιρίας «...» για το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, λεκτέα είναι τα ακόλουθα:

21. Επειδή, στην διακήρυξη του διαγωνισμού ορίζονται τα εξής: *«2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα ΙΙΙ) το οποίο οι οικονομικοί φορείς*

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε Κτίριο ξεχωριστά. Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα του Παραρτήματος II του παρόντος. Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρ. 22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής α) Τον αριθμό των εργαζομένων β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος II του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Στη σύμβαση που θα συναφθεί, περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής. Η οικονομική προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπο)φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Α. Τιμές Η τιμή των παρεχόμενων υπηρεσιών θα δίνεται σε ευρώ (€) για κάθε Τμήμα χωριστά. Καθώς η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύστημα αναλυτικά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο "οικονομική προσφορά" την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

του ψηφιακά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σε μορφή pdf (σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος III της παρούσας). Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο άρθρο 1.3 της παρούσας Διακήρυξης.». Ετέρωθεν, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης, η αναθέτουσα αρχή διά του με αρ. πρωτ.: ΔΦ 14/ 20793 _ 11/11/2021 εγγράφου της απέστειλε ερώτημα στο Σ.ΕΠ.Ε ... σχετικά με τον κατώτατο μισθό και τις ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου της αναθέτουσας αρχής, στο με αρ. πρωτ. ΕΞ-411817-2021/19050/12.11.2021 εγγράφου του Σ.ΕΠ.Ε. αποτυπώνονται τα εξής: «Οι αποδοχές των μισθωτών που εργάζονται στις επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών Καθαριότητας είναι δυνατόν να καθορισθούν από κοινού με ελεύθερη συμφωνία και δεν θα πρέπει να υπολείπονται των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων που καθορίζονται από την υπ' αριθμ. 4241/127/30.1.2019 Απόφαση Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 173), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν. 4172/2013 (Α'167) όπως ισχύει. Σύμφωνα με την παραπάνω Απόφαση ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας διαμορφώνονται ως εξής: ■ Για τους υπαλλήλους, ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα 650,00 € (μικτά) και για την αναγωγή του μηνιαίου μισθού σε ωρομίσθιο: $650/25 \times 6:40 = 3,90\text{€}$ (μικτά) • Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ορίζεται στα 29,04€ και για την αναγωγή του σε ωρομίσθιο: $29,04 \times 6/40 = 4,36\text{€}$ (μικτά). Ως προς τις τριετίες (υπολογιζόμενες στα καθοριζόμενα κατώτατα όρια και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν διανυθεί μέχρι 14/02/2012) έχει εκδοθεί η αριθμ. 7613/19 Εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας με την οποία καθορίζονται τα ποσά των μισθών και ημερομισθίων για όσους δεν έχουν τριετίες (μέχρι 14/02/2012) και για όσους έχουν μέχρι τότε τριετίες. Σας επισυνάπτουμε πίνακα. Τα παραπάνω κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων ισχύουν και για τους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις φύλαξης. Τα παραπάνω ημερομίσθια προσαυξάνονται α) κατά 25%, σύμφωνα με την αριθμ. 18310/46 Απόφαση Υπ. Οικονομίας & και Εργασίας σε περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί νύχτα από 22.00 μέχρι 06.00 και β) κατά 75% σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΝΔ 3755/57 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες εορτές. Ως Κυριακή θεωρείται το χρονικό διάστημα από τις 12 μ.μ. (24:00) του Σαββάτου μέχρι της 12 μ.μ. (24:00) της Κυριακής. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3846/2010 η εργασία που παρέχεται την έκτη ημέρα της εβδομάδας κατά παράβαση του συστήματος της πενθήμερης εργασίας, αμείβεται με το καταβαλλόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά 30%.». Από τη συνδυαστική εφαρμογή των ανωτέρω και την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης συνάγεται εν προκειμένω ότι η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε τα επιτασσόμενα σχετικά με το ελάχιστο εργατικό κόστος κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχουσών «...» και «...» για τα τμήματα 1, 2 και 3 της υπό ανάθεση σύμβασης και συνακολούθως ορθώς τις έκανε δεκτές κατά το μέρος αυτό. Και τούτο ειδικότερα διότι, από την επισκόπηση των προσφορών των ως άνω συμμετεχόντων οικονομικών φορέων στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ προκύπτει ότι οι οικονομικές τους προσφορές, κατά πρώτον, ερείδονται στις εξής παραδοχές: α) το νόμιμο κατώτατο ωρομίσθιο για τους εργατοτεχνίτες ανέρχεται σε 4,356€ (μικτά), το οποίο άλλωστε αποδέχεται και ο προσφεύγων στη προσφυγή του, β) δίδεται προσαύξηση κατά 25%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί νύχτα από 22.00 μέχρι 06.00 και γ) δίδεται προσαύξηση κατά 75%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες εορτές, κατά δεύτερον δε, αναγράφεται (και υπολογίζεται) στις προσφορές τους α) ο απαιτούμενος αριθμός των εργαζομένων, β) οι ημέρες και τις ώρες εργασίας τους, γ) η συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά και στ) τα προσδιορισθέντα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, σύμφωνα με τα ειδικότερα επιτασσόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της υπόψη διακήρυξης. Προσέτι, κρίνεται ότι ο σχετικός ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί παραβίασης του νόμιμου/ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους από τις έτερες διαγωνιζόμενες εταιρείες προβάλλεται αορίστως και επομένως, κρίνεται απορριπτέος ως αναπόδεικτος και τούτο ειδικότερα διότι ο προσφεύγων, όπως βασίμως άλλωστε ισχυρίζονται και οι παρεμβαίνουσες εταιρείες, εν προκειμένω, ουδόλως προβάλλει συγκεκριμένη απόκλιση των οικονομικών προσφορών τους, ούτε προσδιορίζει συγκεκριμένη πλημμέλεια τους, παρά μόνο αορίστως παραπονείται ότι αποκλίνουν οι προσφορές τους των νομίμων. Σημειώνεται δε ότι, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταστρώσει την οικονομική προσφορά του κατά τρόπο διαφορετικό έναντι ανταγωνιστή του προσφέροντα, υπό την επιφύλαξη βέβαια τήρησης των απαιτήσεων που έχουν τεθεί στη Διακήρυξη και τη συμφωνία με την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, αποτελεί σύμφυτο χαρακτηριστικό και επομένως αναμενόμενο, της επιχειρηματικής δράσης που αναπτύσσουν οι οικονομικοί φορείς στο πεδίο των δημοσίων διαγωνισμών και της ελευθερίας να οργανώνουν κατά τρόπο υγιώς ανταγωνιστικό και επομένως βέλτιστο για τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής που προκηρύσσει τον διαγωνισμό, πολλώ δε μάλλον όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί αυτό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς βάσει τιμής, ως στην εξεταζόμενη περίπτωση, έτσι ώστε η αναδοχή της σύμβασης να εξαρτάται ουσιωδώς από το μικρότερο ύψος των οικονομικών προσφορών (βλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΑΕΠΠ 704/2018). Ομοίως, η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε τα επιτασσόμενα σχετικά με το νόμιμο ασφαλιστικό κόστος επί τη βάση νόμιμου υπολογισθέντος, κατά τα ανωτέρω, εργατικού κόστους

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχουσών «...», «...» για τα τμήματα 1, 2 και 3 της υπό ανάθεση σύμβασης και «...» για το τμήμα 3 και συνακολούθως ορθώς τις έκανε δεκτές κατά το μέρος αυτό. Τούτων δοθέντων και αφού ο προσφεύγων εν προκειμένω δεν προσδιορίζει επακριβώς και με σαφήνεια ποιες συγκεκριμένα είναι οι αποκλίσεις των προσφορών των ανωτέρω διαγωνιζόμενων και ώδε παρεμβαινουσών εταιρειών από τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, αντιθέτως παραθέτει ποσά και προβαίνει σε γενικούς υπολογισμούς, που συνιστούν κατά την κρίση του το νόμιμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος για την υπόψη υπό ανάθεση σύμβαση, χωρίς εντούτοις να προσδιορίζει, να αιτιολογεί και εντέλει να αποδεικνύει, πως προκύπτουν τα παραπάνω ποσά και κυρίως γιατί η αφετηρία και βάση των υπολογισμών του καταδεικνύουν συγκεκριμένες αποκλίσεις εν προκειμένω των οικονομικών προσφορών των λοιπών, οι οποίες αποκλίσεις αποτελούν και παραβίαση των νομίμων ισχυόντων, οι υπό κρίση λόγοι προσφυγής τυγχάνουν απορριπτέοι και αντίθετα δεκτοί ως βάσιμοι οι σχετικοί λόγοι έκαστης παρέμβασης.

Κατά την μειοψηφούσα γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Αθηνάς Μπουζιούρη, ο λόγος της προσφυγής με τον οποίο αμφισβητείται η εφαρμογή του ορθού ποσοστού ασφαλιστικών εισφορών από την εταιρεία .... (B - ΤΜΗΜΑ 2-... 1ος ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «....., σελ. 12 της προσφυγής, καθώς επίσης και οι επιμέρους σχετικοί ισχυρισμοί που προβάλλονται στο πλαίσιο των λοιπών λόγων της προσφυγής), για την οποία προβάλλεται συγκεκριμένα ότι κατήρτισε την προσφορά της, χωρίς να υπαγάγει τους εργαζομένους στις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, είναι ορισμένος και εξεταστέος κατ' ουσία.

22. Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, απορριπτέα ως αόριστη και αβάσιμη κρίνεται η με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 626/2022 προδικαστική προσφυγή και αντίθετα δεκτές ως βάσιμες οι από 11-5-2022, 13-5-2022 και 13-5-2022 αντίστοιχες παρεμβάσεις των εταιριών «...», «...» και «...».

23. Επειδή, με τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 η προσφεύγουσα «...» βάλλει κατά της ανωτέρω με αρ. 18/11-04-2022 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής της αναθέτουσα αρχής προκειμένου α) να ακυρωθεί για το 3ο Τμήμα της Σύμβασης και μόνο, με την οποία εγκρίθηκε το από 28-03-2022 4ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, η κατακύρωση των συμβάσεων και η ανάδειξη οριστικών αναδόχων, έναντι του συνολικού ποσού των εννιακοσίων δεκαεννέα χιλιάδων τριακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και έξι λεπτών (919.325,06 €) με ΦΠΑ 24%, για να παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας για είκοσι (20) μήνες στις εγκαταστάσεις του ... για τα έτη 2022 και 2023, β) να αποκλειστούν από τη διαγωνιστική διαδικασία η εταιρία «...» και «...» και γ) να αναδειχθεί η προσφεύγουσα μειοδότη και προσωρινή ανάδοχος του έργου του 3ου Τμήματος της σύμβασης. Ειδικότερα, με την υπό κρίση προσφυγή η προσφεύγουσα «...» επικαλούμενη τους όρους 1.7, 2.4.4., 2.4.6. της διακήρυξης και το Παράρτημα Ι αυτής – «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης, ΜΕΡΟΣ Α. Περιγραφή Κτιρίων – Απαιτούμενες ώρες καθαριότητας – Προδιαγραφές υπηρεσιών καθαριότητας» σχετικά με το Τμήμα 3, προβάλλει ότι «.....1. Κατά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών του ανωτέρω διαγωνισμού, αναδείχθηκε προσωρινά μειοδότης η εταιρία με την επωνυμία «...» και στο 3ο Τμήμα της διακήρυξης, κατά τα ως άνω. Ωστόσο η ανωτέρω επιχείρηση δε θα έπρεπε να αναδειχθεί μειοδότης και προσωρινή ανάδοχος, αλλά αντιθέτως να αποκλειστεί εντελώς από τη διαγωνιστική διαδικασία, για τους εξής ειδικότερους λόγους : i) Η προσφορά της ανωτέρω εταιρίας υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους, συνεπώς υπάρχει ευθεία παράβαση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία και σε συνδυασμό με τα απαιτούμενα της διακήρυξης υπολογίζεται το εργατικό κόστος για εργαζόμενο μερικής απασχόλησης χωρίς προϋπηρεσία (0-3 έτη). (Επισημαίνουμε δε ότι η εργατοώρα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που κατατέθηκαν οι προσφορές μας ανέρχονταν στο ποσό των 4,36 €): • Για έναν εργατοτεχνίτη-καθαριστή με 5 ώρες ημερήσιας απασχόλησης (5 ημέρες ανά εβδομάδα) για το χρονικό διάστημα των 20 μηνών της σύμβασης: Το

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ημερομίσθιο του εν λόγω εργατοτεχνίτη-καθαριστή υπολογίζεται ως: $4,36 \text{ €} \times 5 \text{ ώρες εργασίας} = 21,80 \text{ €}$ ημερησίως. Για το διάστημα από 1-5-2022 ως 31-12-2023 (όπως προβλέπεται από την διακήρυξη όπου ρητά αναφέρεται ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι για χρονικό διάστημα είκοσι (20) μηνών ή ως τις 31-12-2023) υπολογίζουμε: Για τον εργατοτεχνίτη - καθαριστή 365 μέρες- 52 Σάββατα- 52 Κυριακές = 261 ημέρες απασχόλησης / ημερομίσθια ανά έτος, οπότε $261 \text{ ημέρες} / 12 \text{ μήνες} \times 8 = 174 \text{ ημέρες}$ για τους 8 μήνες. Επομένως προκύπτει ότι ο εργαζόμενος εργατοτεχνίτης καθαριστής θα εργαστεί συνολικά ($261 + 174 =$) 435 ημέρες απασχόλησης για το διάστημα των 20 μηνών και το κόστος μισθοδοσίας του (ακαθάριστες αποδοχές για το διάστημα των 20 μηνών) ανέρχεται στο ποσό των ($435 \text{ ημέρες} \times 21,80 \text{ €} =$) 9.483,00 €. Το δώρο Χριστουγέννων για το διάστημα από 1-5-2022 ως 31-12-2022 (20 μήνες) υπολογίζεται ως 25 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, και για το διάστημα από 01-01-2023 ως 31-12-2023 υπολογίζονται επιπλέον 25 ημερομίσθια, δηλαδή το κόστος για το Δώρο Χριστουγέννων ανέρχεται στο ποσό των ($25 \text{ ημερομίσθια} + 25 \text{ ημερομίσθια} = 50 \times 21,80 \text{ €} \times 1,04166 =$) 1.135,41€, για όλο το διάστημα των 20 μηνών της σύμβασης. Για το διάστημα από 1-5-2022 ως 31-12-2022 δεν υπολογίζεται Δώρο Πάσχα ενώ για το διάστημα από 01-01-2023 ως 31-12-2023 υπολογίζουμε 15 ημερομίσθια δηλαδή το κόστος για το Δώρο Πάσχα ανέρχεται στο ποσό των: ($15 \text{ ημερομίσθια} \times 21,80 \text{ €} \times 1,04166 =$) 340,62€, για όλο το διάστημα των 20 μηνών της σύμβασης. Όσον αφορά στο επίδομα αδείας λεκτέα τα εξής: Όπως είναι γνωστό, κάθε εργαζόμενος μαζί με την άδεια δικαιούται αποδοχές αδείας καθώς και επίδομα αδείας (άρ.3, παρ.16 Ν.4504/1966). Το δικαίωμα λήψης επιδόματος αδείας, αποτελεί επακόλουθο του δικαιώματος λήψης κανονικής αδείας και υπολογίζεται όπως και οι αποδοχές αδείας-είναι δηλαδή ίσες προς το σύνολο των αποδοχών αδείας με τον περιορισμό ότι δε δύναται να υπερβεί για όσους μεν αμείβονται με μισθό, το μισό μισθό, για όσους δε αμείβονται με ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή ποσοστά, τα 13 ημερομίσθια. Περαιτέρω με τη νέα παρ.1 β του Α.Ν.539/1945, καθιερώνεται για το πρώτο ημερολογιακό έτος - εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός, υποχρέωση του εργοδότη να χορηγεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου αναλογία - ποσοστό των ημερών αδείας

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

που δικαιούται ο μισθωτός, βάσει του χρονικού διαστήματος απασχόλησης στο έτος αυτό. Η αναλογία της άδειας, η οποία υπολογίζεται επί των 20 -επί πενθημέρου-και των 24 -επί εξαήμερου-ημερών, θα πρέπει να χορηγείται από τον εργοδότη έως την 31η Δεκεμβρίου του ημερολογιακού έτους πρόσληψης ακόμη και αν δεν έχει ζητηθεί από τους εργαζόμενους (άρ.4 του Α.Ν.539/1945, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.15 του άρθ.3 του Ν.4504/1966). Υπενθυμίζεται δε, ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ.3 του Ν.Δ.3755/1957, καθώς και τη σχετική νομολογία, σε περίπτωση μη χορήγησης από τον εργοδότη λόγω υπαιτιότητάς του (άρνηση, ππαίσμα, αμέλεια), της άδειας που δικαιούται ο εργαζόμενος εντός του ημερολογιακού έτους, υποχρεούται να καταβάλλει σ' αυτόν τις αντίστοιχες αποδοχές άδειας με προσαύξηση 100%. Σύμφωνα με τα παραπάνω επειδή το επίδομα άδειας αποτελεί επακόλουθο του δικαιώματος λήψης κανονικής άδειας και υπολογίζεται, όπως και οι αποδοχές άδειας, για τους πρώτους 8 μήνες υπολογίζεται 20 ημέρες άδεια / 12 μήνες το έτος x 8 μήνες = 13,33 αλλά επειδή δε δύναται να υπερβεί για όσους μεν αμείβονται με μισθό, το μισό μισθό, για όσους δε αμείβονται με ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή ποσοστά, τα 13 ημερομίσθια υπολογίζεται ως 13 ημερομίσθια, και για το διάστημα του ενός έτους επιπλέον 13 ημερομίσθια δηλαδή, ο εργαζόμενος εργατοτεχνίτης – καθαριστής θα λάβει για επίδομα άδειας το ποσό των (13 ημερομίσθια + 13 ημερομίσθια = 26 x 21,80€)= 566,80€ για όλο το διάστημα των 20 μηνών της σύμβασης. Άρα, οι συνολικές αποδοχές για το διάστημα των 20 μηνών για έναν εργατοτεχνίτη-καθαριστή με 5 ώρες ημερήσια απασχόληση είναι: 9.483,00 (τακτικές αποδοχές) + 1.135,41 (Δ.Χριστ.) + 340,62 (Δ.Πάσχα) + 566,80 (Επ.Άδειας) =11.525,83€ Ο εργαζόμενος δικαιούται 20 ημέρες άδειας το πρώτο έτος και 21 το δεύτερο έτος . Άρα 20 ημέρες για το 1ο έτος και 21 ημέρες /12 μήνες x 8 μήνες = 14 ημέρες για τους 8 μήνες. Συνολικά (20 +14=) 34 ημέρες θα εργαστεί ο αντικαταστάτης. Συνεπώς το κόστος του αντικαταστάτη για το διάστημα των 20 μηνών ανέρχεται στο ποσό των (34 ημέρες x 21,80€ =) 741,20€ για όλο το διάστημα των 20 μηνών της σύμβασης. Ο αντικαταστάτης δικαιούται αναλογία Δώρου Χριστουγέννων [25 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος x 20 ημέρες εργασίας =] 1,92 ημερομίσθια και [25 / 174 x

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

14 για τους 8 μήνες] = 2,01 ημερομίσθια και στο σύνολο $1,92 + 2,01 = 3,93$ ημερομίσθια $\times 21,80\text{€} = 85,67$ προσαυξημένο κατά $0,04166 = 89,24\text{€}$. Ο αντικαταστάτης δικαιούται αναλογία Δώρου Πάσχα 15 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος $\times 21$ ημέρες εργασίας το δεύτερο έτος = 1,21 ημερομίσθια $\times 21,80\text{€} = 26,38$ προσαυξημένο κατά $1,04166 = 27,48\text{€}$. Ο αντικαταστάτης δικαιούται αναλογία Επιδόματος Αδείας 20 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος $\times 14$ ημέρες για τους 8 μήνες = 1,07 + 21 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος $\times 21$ ημέρες εργασίας = 1,69 και στο σύνολο $1,07 + 1,69 = 2,76$ ημερομίσθια $\times 21,80\text{€} = 60,17\text{€}$. Ο αντικαταστάτης δικαιούται άδεια για το διάστημα των 8 μηνών, όπου θα εργασθεί 14 ημέρες, 20 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος $\times 14$ ημέρες εργασίας τους 8 μήνες = 1,07 και με την στρογγυλοποίηση 1 ημέρα και 20 ημερομίσθια / 261 ημέρες το έτος $\times 21$ ημέρες εργασίας = 1,61 και με την στρογγυλοποίηση 2 ημέρες. Στο σύνολο των 20 μηνών 1 ημέρα + 2 ημέρες = 3 ημερομίσθια $\times 21,80\text{€} = 65,40\text{€}$. Άρα, οι συνολικές αποδοχές των 20 μηνών για τον αντικαταστάτη του εργατοτεχνίτη-καθαριστή με 5 ώρες ημερήσια απασχόληση είναι: $741,20\text{€}$ (Τακτ. αποδοχές) + $89,24\text{€}$ (Δ. Χριστ.) + $27,48\text{€}$ (Δ. Πάσχα) + $60,17\text{€}$ (Επ. Αδείας) + $65,40\text{€}$ (Άδεια) = $983,49\text{€}$. Επομένως το συνολικό κόστος των 20 μηνών για έναν εργαζόμενο καθαριστή εργατοτεχνίτη και τον αντικαταστάτη του διαμορφώνεται ως εξής:

	ΑΠΟΔΟΧΕΣ
ΤΑΚΤΙΚΗΣ	9.483,00€
Δ.ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	1.135,41€
Δ.ΠΑΣΧΑ	340,62€
ΕΠ.ΑΔΕΙΑΣ	566,80€
ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗ	741,20€
Δ.ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΑΝΤΙΚ/ΤΗ	89,24€
Δ.ΠΑΣΧΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗ	27,48€
ΕΠ.ΑΔΕΙΑΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗ	60,17€
ΑΔΕΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗ	65,40€
ΣΥΝΟΛΟ	12.509,32€
ΕΙΣΦΟΡΕΣ 23,02% ΩΣ 31-12-2022 8 ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ 40%
	1.151,86€
ΕΙΣΦΟΡΕΣ 24,81% ΑΠΟ 01-01-2023 12 ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ 60%
	1.862,14€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	15.523,32€

Με βάση την παραπάνω ανάλυση το κόστος ανά εργαζόμενο, για το σύνολο των εργαζομένων συνολικά για το διάστημα των 20 μηνών διαμορφώνεται όπως στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ 1 ΑΤΟΜΟΥ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ 1 ΑΤΟΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ 1 ΑΤΟΜΟΥ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΤΟΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ 20 ΜΗΝΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ 20 ΜΗΝΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 20 ΜΗΝΩΝ
5ΩΡΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (10 ΑΤΟΜΑ)	625,47	150,70	776,17	6.254,66	1.507,00	7.761,66	125.093,20	30.139,96	155.233,16
4ΩΡΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (3 ΑΤΟΜΑ)	500,37	120,56	620,93	1.501,12	361,68	1.862,80	30.022,37	7.233,59	37.255,96
ΕΠΟΠΤΗ (1 ΑΤΟΜΟ)	625,47	150,70	776,17	625,47	150,70	776,17	12.509,32	3.014,00	15.523,32
	1.751,30	421,96	2.173,26	8.331,24	2019,38	10.400,62	167.624,89	40.387,54	208.012,43

Και ανέρχεται για το σύνολο των μηνών της σύμβασης στο ποσό των 208.012,43 € πλέον του ποσού των [10x20x2=400 και 3x20x2=120 και 1x20x2=40] 560 € υπέρ ΕΛΚΠ για τους εργαζόμενους συνολικά για την εν λόγω σύμβαση, άρα το ποσό διαμορφώνεται στα 208.572,43 € (Τυχόν μικροδιαφορές προκύπτουν από τις στρογγυλοποιήσεις των δεκαδικών αριθμών). Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει εμφανώς ότι η προσωρινή ανάδοχος του έργου και μειοδότη εταιρία στην προσφορά που κατέθεσε ύψους 9.315,59 € ως μηνιαίο κόστος αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών του εργαζόμενου προσωπικού στο 3ο Τμήμα της σύμβασης, το οποίο σε αναγωγή 20 μηνών της συνολικής διάρκειας του έργου, το εργατικό κόστος (αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές) υπολογίστηκε από την ανταγωνίστρια εταιρία στο ποσό των (9.315,59 € x 20 μήνες =) 186.311,80 € , που αποκλίνει σημαντικά από τον νόμιμο, αναλυτικά παρατιθέμενο ανωτέρω, υπολογισμό εργατικού και ασφαλιστικού κόστους, ήτοι κατά το ποσό των 208.572,43 € - 186.311,80 € = 22.260,63 €. Η προσφορά της λοιπών θα έπρεπε να απορριφθεί επειδή υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους σύμφωνα με τα δεδομένα της διακήρυξης και την ισχύουσα νομοθεσία. ii) Αντίστοιχα ισχύουν και για την έτερη ανταγωνίστρια εταιρία «...», ως προς τον υπολογισμό του εργατικού κόστους, και πιο συγκεκριμένα: θέτοντας ως βάση τον ανωτέρω αναλυτικά αναφερόμενο υπολογισμό του εργατικού κόστους, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, η ανταγωνίστρια εταιρία στην προσφορά που κατέθεσε ύψους 10.003,50 € ως μηνιαίο κόστος

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών του εργαζόμενου προσωπικού στο 3ο Τμήμα της σύμβασης, το οποίο σε αναγωγή 20 μηνών της συνολικής διάρκειας του έργου, το εργατικό κόστος (αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές) υπολογίστηκε από την ανταγωνίστρια εταιρία στο ποσό των (10.003,50 € x 20 μήνες =) 200.070,00 € , που αποκλίνει σημαντικά από τον νόμιμο, αναλυτικά παρατιθέμενο ανωτέρω, υπολογισμό εργατικού και ασφαλιστικού κόστους, ήτοι κατά το ποσό των 208.572,43 € - 200.070,00 € = 8.502,43 €. Η προσφορά της λοιπόν θα έπρεπε να απορριφθεί επειδή υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους σύμφωνα με τα δεδομένα της διακήρυξης και την ισχύουσα νομοθεσία. iii) Παραβιάζεται εμφανώς και αναμφισβήτητα η εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, καθώς και η προσωρινή ανάδοχος και μειοδότηρια εταιρεία «.....» υπολογίζει τις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές με ποσοστό 23,02% καθ' όλη την διάρκεια του έργου. Εν προκειμένω η ανταγωνίστρια εταιρία, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι έχει υπολογίσει ορθώς το εργατικό κόστος, έχει υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά και σύμφωνα με τα απαιτούμενα της διακήρυξης τις ασφαλιστικές εισφορές του απασχολούμενου προσωπικού της με το μειωμένο ποσοστό 23,02% στο σύνολο της ενιαία για όλο το διάστημα της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 81 του Ν. 4826/2021 : 'Άρθρο 31 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζομένου 1.....Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2022.».

Τονίζεται σχετικά ότι μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Με βάση την ανωτέρω διάταξη η ισχύς του μειωμένου ποσοστού 23,02 % υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων ισχύει από την 1-1-2022 ως και την 31-12-2022, κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη και φυσικά κατά το χρόνο

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

κατάθεσης των προσφορών μας (Σεπτέμβριο 2021) στον επίμαχο διαγωνισμό, που δεν υπήρχε πρόβλεψη ούτε ενημέρωση περί παράτασης της μείωσης αυτής. Συγκεκριμένα η ανωτέρω εταιρία «...» αναφέρει στην προσφορά της :
.....Ένας απλός υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών σε μηνιαία βάση, όπως προσφέρεται από την ανωτέρω εταιρία, αποδεικνύει το βάσιμο του ισχυρισμού μας: 1. $6.216,17 \text{ €} \times 23,02\% = 1.430,96 \text{ €}$ 2. $1.356,25 \times 23,02\% = 312,21 \text{ €}$. Με βάση τον ανωτέρω νόμο, η ισχύς του μειωμένου ποσοστού 23,02% υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων παρατάθηκε η ισχύς της για το χρονικό διάστημα από 01-01-2022 ως και την 31-12-2022 κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη κατά το χρόνο που υποβλήθηκαν οι οικονομικές μας προσφορές . Στην διακήρυξη προβλέπεται ρητά επί ποινή αποκλεισμού ότι ο κάθε συμμετέχων φορέας οφείλει να ακολουθήσει πιστά ισχύον εργατικό και κοινωνικοασφαλιστικό δίκαιο. Οι ασφαλιστικές εισφορές της ανταγωνίστριας και προσωρινής αναδόχου εταιρείας δεν έχουν υπολογισθεί ορθώς και με βάση την ασφαλιστική νομοθεσία, που προβλέπει ότι το ποσοστό 23,02% ισχύει για το έτος 2022 και ΜΟΝΟ οπότε, για το διάστημα της σύμβασης από 01-01-2023 και εξής, πρέπει να επανέλθουμε στο υψηλότερο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών δηλαδή 24,81%, μέχρι και τη λήξη της σύμβασης, ήτοι για 12 μήνες πλέον του δικαιώματος προαίρεσης. Πιο συγκεκριμένα: Για το έτος 2022: Επί του ποσού των πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών των εργαζομένων για το έτος 2022 έπρεπε να υπολογιστεί ποσοστό 23,02 % , δηλαδή : 1. $6.216,17 \text{ €} \times 23,02\% = 1.430,96 \text{ €}$ μηνιαίως 2. $1.356,25 \times 23,02\% = 312,21 \text{ €}$ μηνιαίως Για το έτος 2023: Επί του ποσού των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών των εργαζομένων για το έτος 2023 έπρεπε να υπολογιστεί ποσοστό 24,81% , δηλαδή: 1. $6.216,17 \text{ €} \times 24,81\% = 1.542,23 \text{ €}$ 2. $1.356,25 \times 24,81\% = 336,48 \text{ €}$ μηνιαίως. Υπολείπονται άρα οι εισφορές εργοδότη κατά το ποσό των ($1542,23 \text{ €} - 1430,96 \text{ €} =$) $111,27 \text{ €}$ και ($336,48 \text{ €} - 312,21 \text{ €} =$) $24,27 \text{ €}$ για κάθε μήνα της σύμβασης της περιόδου που θα εκτελεστούν το έτος 2023, ήτοι συνολικά 12 μήνες, δηλαδή συνολική διαφορά στο κόστος ασφάλισης ποσού $1626,48 \text{ €}$, που αναλύεται : $111,27 \times 12 \text{ μήνες} = 1335,24 \text{ €}$ και $24,27 \times 12 \text{ μήνες} = 291,24 \text{ €}$. Κατόπιν όλων των ανωτέρω αναλυτικών υπολογισμών που αφορούν στην υποβληθείσα

οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «...», προκύπτει πασιφανώς ότι έχει σφάλει και έχει υπολογίσει μη ορθώς και μη νομίμως τις ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί στο εν λόγω τμήμα του έργου, συνεπώς είναι μη νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί λόγω παραβίασης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. iv. Σχετικά με την υποβληθείσα οικονομική προσφορά της εταιρίας «...» σχετικά με το άτομο που θα απασχοληθεί ως επόπτης λεκτέα τα εξής: Η ανωτέρω εταιρία έχει υποβάλει προσφορά για το 3ο Τμήμα της διακήρυξης, όπου έχει καταταγεί δεύτερη. Ωστόσο η οικονομική προσφορά της υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ενώ επιπλέον έχει υπολογίσει ένα άτομο εργαζόμενο ως επόπτης καθαριότητας, με αμοιβή και ασφαλιστικές εισφορές, που δε συνάδουν με την καθαριότητα και όσα ισχύουν για τις αμοιβές και τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων εργατοτεχνιτών – καθαριστών, με αποτέλεσμα να υπάρχει ευθεία και σαφής παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας, και το εργατικό κόστος που έχει υπολογίσει δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της σύμβασης. Ειδικότερα: Κατά τη διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3514/1928, ο οποίος κωδικοποιήθηκε με το από 8/13.12.1928 π.δ., όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 ν. 4558/1930 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 2655/1953, "ιδιωτικός υπάλληλος κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου θεωρείται παν πρόσωπο κατά κύριον επάγγελμα ασχολούμενον επ' αντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος, γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχον εργασίαν αποκλειστικής ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματικής. Δεν θεωρούνται ιδιωτικοί υπάλληλοι οι υπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς και παν εν γένει πρόσωπον, το οποίον χρησιμοποιείται εν τη παραγωγή αμέσως ως βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ή γεωργικός εργάτης ή ως βοηθός ή μαθητευόμενος των εν λόγω κατηγοριών ή παρέχει υπηρετικάς εν γένει υπηρεσίας". Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, η διάκριση του μισθωτού ως εργάτη ή υπαλλήλου εξαρτάται από το είδος της παρεχόμενης εργασίας και όχι από τον περιεχόμενο στη σύμβαση χαρακτηρισμό αυτού ή τον τρόπο της αμοιβής του. Εργασία δε εργάτη θεωρείται εκείνη που προέρχεται

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από την καταβολή σωματικής ενέργειας, ενώ όταν η εργασία είναι προϊόν πνευματικής καταβολής, τότε και εφόσον ο εργαζόμενος έχει την κατάρτιση και εμπειρία που απαιτείται γι' αυτήν και την εκτελεί με υπευθυνότητα, θεωρείται εργασία υπαλλήλου και εκείνοι που την ασκούν ανήκουν στην κατηγορία των ιδιωτικών υπαλλήλων. Έτσι, για τον χαρακτηρισμό προσώπου ως υπαλλήλου, απαιτείται και εξειδικευμένη εμπειρία, θεωρητική μόρφωση και ιδίως η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και ανάληψη ευθύνης κατά την εκτέλεση της εργασίας, διότι μόνο όταν συντρέχουν αυτά τα στοιχεία κατά την εκτέλεση της εργασίας το πνευματικό στοιχείο υπερτερεί του σωματικού. (ΑΠ 596/1996 ΕΕργΔ 1996, σελ. 919, ΜΠρΠατρ 915/2000 ΕΕργΔ 2001, σελ. 114, ΕφΘεσ/νίκης 1577/2003 ΑΡΜ 2003, σελ. 1141, ΑΠ 1437/2004, ΑΠ 637/2005, ΜΠρΘεσ/νίκης 15289/2007 ΕΕργΔ 2008, σελ. 781, ΜΠρΣαμ 262/2008 και εκεί αναφερόμενη νομολογία, ΑΠ 90/2009 ΔΕΕ 2009, σελ. 1391, ΑΠ 1405/2014, 90/2009, ΕφΘεσ/νίκης 1512/2015 ΑΡΜ 2015, σελ. 2113, ΕιρΝ.Ιωνίας 303/2015, ΔΕΕ 2016 σελ. 1121, ΑΠ 1266/2017). Συνεπώς, δεν αμφισβητείται ενώ, σε κάθε περίπτωση, έχει και *ad hoc* κριθεί ότι εργαζόμενη/-ος υπό την ιδιότητα καθαρίστριας/ή έχει την ιδιότητα εργάτριας/-η (ΑΠ 464/2014, ΑΠ 284/1996), δεδομένου ότι κατά την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας υπερτερεί η καταβολή σωματικής ενέργειας και η χρησιμοποίηση σωματικών δυνάμεων. Στην προκειμένη περίπτωση η διακήρυξη θέτει ως προϋπόθεση στον ανάδοχο του έργου την επί πενήνήμερο και πεντάωρη απασχόληση επόπτη καθαριότητας για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης, την επικοινωνία με τα όργανα που έχουν ορισθεί ειδικά για να επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των υποχρεώσεων του Αναδόχου. Σε καμία περίπτωση δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα, ούτε δυνατότητα πρωτοβουλίας ή ανάληψη ευθύνης, καθώς αυτά βαρύνουν τον ανάδοχο και όχι τον εργαζόμενο σε αυτόν. Συνεπώς η προτεινόμενη απασχόληση του επόπτη ως υπαλλήλου γραφείου, ο οποίος θα πρέπει να ελέγχει την ορθή, προσήκουσα και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης, είναι εκτός των δεδομένων της διακήρυξης και των απαιτήσεων της σύμβασης. Επειδή στα πλαίσια του Ν. 4412/2016 («Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και

Υπηρεσιών (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/Ε.Ε. και 2014/25/Ε.Ε.)» ΦΕΚ 147 Α' και διόρθωση σφαλμάτων στο ΦΕΚ 200 Α'), το άρθρο 18 («Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») ορίζει ότι «1 .... 2.....». Από τα ανωτέρω αναφερόμενα συνάγεται ότι κάθε οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις απαιτήσεις της διακήρυξης, θα πρέπει να κρίνεται ως απορριπτέα. (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986/2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006). Επειδή ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν λείπει σχετική ρήτρα και πολλώ δε μάλλον εφόσον περιλαμβάνει σχετική ρήτρα, ναερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε, η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. (ΔΕΦ Αθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦ Αθ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕφΑθ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕφΑθ. 289/2014, ΕΑ ΣτΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009). Οι οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Επειδή τυχόν απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής μας, θα αποδείξει υπερβολική αυστηρότητα και κακοπιστία σε βάρος μας, μεροληπτική συμπεριφορά και θα έχει καταστροφικές συνέπειες για μας πλήττοντας ουσιαστικά το κλίμα εμπιστοσύνης ανάμεσα στους διοικούμενους και την Αρχή. Επειδή τα σφάλματα και οι ελλείψεις αυτές σύμφωνα με τα απαιτούμενα της διακήρυξης στοιχεία αποτελούν λόγο απόρριψης των προσφορών και κατ' επέκταση αποκλεισμού του εκάστου συμμετέχοντα

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

οικονομικού φορέα. Επειδή οι υποβληθείσες οικονομικές προσφορές της προσωρινής αναδόχου εταιρίας «...» και της εταιρίας «...» είναι προφανώς εσφαλμένες, βρίθουν ελλείψεων στα απαιτούμενα της διακήρυξης και των παραρτημάτων της, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνονται στο δεσμευτικό κανονιστικόπλαίσιο του διαγωνισμού και να περιέχονται σφάλματα που δεν επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, καθώς θα καταργηθεί κάθε είδους υγιής και θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των συμμετεχόντων, η ισότητα μεταχείρισης και η παροχή όμοιων και ίσων δυνατοτήτων. Επειδή η προσωρινή ανάδοχος του έργου «οικονομικών φορέων «...» όφειλε να διαμορφώσει την προσφορά της με βάση το ισχύον νομοθετικό καθεστώς της ασφάλισης ως ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής των προσφορών. Επειδή η προσβαλλόμενη απόφαση κάνει δεκτή την προσφορά της συνδιαγωνιζομένης εταιρίας «...» και της εταιρίας «...» που υπολείπονται του ελάχιστου νομίμου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους, και δεν πληρούν τα πιθέμενα με τη διακήρυξη κριτήρια με ποινή αποκλεισμού σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης.....».

24. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με το από 2-6-2022 έγγραφο απόψεών της προς την ΕΑΔΗΣΥ, το οποίο μέσω της λειτουργικότητας 'ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ' του ΕΣΗΔΗΣ κοινοποίησε αυθημερόν στους συμμετέχοντες, προς απόρριψη της ως άνω προσφυγής με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 προδικαστικής προσφυγής προέβαλε τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

25. Επειδή, η εταιρία «...» με την από 13-5-2022 παρέμβασή της νομοτύπως και εμπροθέσμως κατόπιν της από 3-5-2022 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή της, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή στρέφεται κατ' αυτής όσον αφορά το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, επικαλείται προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος την αφορά, τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

26. Επειδή, η εταιρία «...» με την από 13-5-2022 παρέμβασή της νομοτύπως και εμπροθέσμως κατόπιν της από 3-5-2022 κοινοποίησης της προσφυγής, παρέμβασή της, μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού η εξεταζόμενη

προδικαστική προσφυγή στρέφεται κατ' αυτής όσον αφορά το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, επικαλείται προς απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης καθό μέρος την αφορά, τους εκεί εμπεριεχόμενους ισχυρισμούς της.

27. Επειδή, όσον αφορά το εργατικό και ασφαλιστικό κόστος της παρεμβαίνουσας εταιρίας «...» και της έτερης παρεμβαίνουσας εταιρίας «...» για το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης, σύμφωνα και με όσα κρίθηκαν στη σκέψη 23 της παρούσας όσον αφορά την εταιρία «...» και όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης συνάγεται εν προκειμένω ότι η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε τα επιτασσόμενα σχετικά με το ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχουσών για το τμήμα 3 εταιρίας «...» και εταιρίας «...» και συνακολούθως ορθώς την έκανε δεκτή κατά το μέρος αυτό. Και τούτο ειδικότερα διότι προκύπτει ότι οι οικονομικές προσφορές αμφοτέρων αυτών των παρεμβαινουσών κατά πρώτον, ερείδονται στις εξής παραδοχές: α) το νόμιμο κατώτατο ωρομίσθιο για τους εργατοτεχνίτες ανέρχεται σε 4,356€, β) δίδεται προσαύξηση κατά 25%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί νύχτα από 22.00 μέχρι 06.00 και γ) δίδεται προσαύξηση κατά 75%, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχοληθεί κατά τις Κυριακές και εξαιρεσιμες εορτές, κατά δεύτερον δε, αναγράφεται (και υπολογίζεται) στην προσφορά τους α) ο απαιτούμενος αριθμός των εργαζομένων, β) οι ημέρες και τις ώρες εργασίας τους, γ) η συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά και στ) τα προσδιορισθέντα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, σύμφωνα με τα ειδικότερα επιτασσόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της υπόψη διακήρυξης. Προσέτι, κρίνεται ότι ο σχετικός ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί παραβίασης του νόμιμου/ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους από τις παρεμβαίνουσες προβάλλεται αορίστως και επομένως, κρίνεται απορριπτέος ως αναπόδεικτος και τούτο ειδικότερα διότι ο προσφεύγων ουδόλως προβάλλει συγκεκριμένη απόκλιση

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

της οικονομικής προσφοράς τους, ούτε προσδιορίζει συγκεκριμένη πλημμέλεια τους, ούτε οι σχετικοί ισχυρισμοί του συνοδεύονται από κανέναν υπολογισμό ως προς το ποιο είναι κατά την κρίση του προσφεύγοντος το ορθό κόστος μικτών αποδοχών με βάση τις προσφορές των παρεμβαινουσών, παρά μόνο αορίστως παραπονείται ότι αποκλίνουν οι προσφορές τους της νόμιμης. Σημειώνεται δε ότι, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταστρώσει την οικονομική προσφορά του κατά τρόπο διαφορετικό έναντι ανταγωνιστή του προσφέροντα, υπό την επιφύλαξη βέβαια τήρησης των απαιτήσεων που έχουν τεθεί στη Διακήρυξη και τη συμφωνία με την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, αποτελεί σύμφυτο χαρακτηριστικό και επομένως αναμενόμενο, της επιχειρηματικής δράσης που αναπτύσσουν οι οικονομικοί φορείς στο πεδίο των δημοσίων διαγωνισμών και της ελευθερίας να οργανώνουν κατά τρόπο υγιώς ανταγωνιστικό και επομένως βέλτιστο για τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής που προκηρύσσει τον διαγωνισμό, πολλώ δε μάλλον όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί αυτό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς βάσει τιμής, ως στην εξεταζόμενη περίπτωση, έτσι ώστε η αναδοχή της σύμβασης να εξαρτάται ουσιωδώς από το μικρότερο ύψος των οικονομικών προσφορών (βλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008, ΑΕΠΠ 704/2018). Ομοίως, η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε τα επιτασσόμενα σχετικά με το νόμιμο ασφαλιστικό κόστος επί τη βάση νόμιμου υπολογισθέντος, κατά τα ανωτέρω, εργατικού κόστους κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των παρεμβαινουσών «...» και «...» για το τμήμα 3 της υπό ανάθεση σύμβασης και συνακολούθως ορθώς τις έκανε δεκτές κατά το μέρος αυτό. Τούτων δοθέντων και αφού ο προσφεύγων εν προκειμένω δεν προσδιορίζει επακριβώς και με σαφήνεια ποιες συγκεκριμένα είναι οι αποκλίσεις έκαστης προσφοράς των παρεμβαινουσών από τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, αντιθέτως παραθέτει ποσά και προβαίνει σε γενικούς υπολογισμούς, που συνιστούν κατά την κρίση του το νόμιμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος για την υπόψη υπό ανάθεση σύμβαση, χωρίς εντούτοις να προσδιορίζει, να αιτιολογεί και εντέλει να αποδεικνύει, πως προκύπτουν τα παραπάνω ποσά και κυρίως γιατί η αφετηρία και βάση των υπολογισμών του καταδεικνύουν συγκεκριμένες

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

αποκλίσεις εν προκειμένω της οικονομικής προσφοράς έκαστης παρεμβαίνουσας, οι οποίες αποκλίσεις αποτελούν και παραβίαση των νομίμων ισχυόντων, οι υπό κρίση λόγοι προσφυγής τυγχάνουν απορριπτέοι και αντίθετα δεκτές ως βάσιμες οι σχετικές παρεμβάσεις.

Κατά την μειοψηφούσα γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Αθηνάς Μπουζιούρη, ο λόγος της προσφυγής με τον οποίο αμφισβητείται η εφαρμογή του ορθού ποσοστού ασφαλιστικών εισφορών από την εταιρεία .... (υπό ΙΙΙ, σελ. 24 επ. της προσφυγής), για την οποία προβάλλεται συγκεκριμένα ότι κατήρτισε την προσφορά της, εφαρμόζοντας μειωμένο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών έναντι του ισχύοντος κατά τον χρόνο κατάρτισης της προσφοράς της, είναι ορισμένος και εξεταστέος κατ' ουσία.

28. Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, απορριπτέα ως αόριστη και αβάσιμη κρίνεται και η με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 631/2022 προδικαστική προσφυγή και αντίθετα δεκτές ως βάσιμες οι από 13-5-2022 παρεμβάσεις των εταιριών «....» και «....».

29. Επειδή, κατόπιν των σκέψεων 22 και 28 της παρούσας το εκ ποσού 2.740,00€ ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., καθώς και το εκ ποσού 1.107,50€ ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., πρέπει να καταπέσουν.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 626/2022 προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την από 9-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «....».

Δέχεται την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...».

Δέχεται την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «...».

Απορρίπτει τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 631/2022 προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «....».

Δέχεται την από 13-5-2022 παρέμβαση της εταιρίας «....».

Ορίζει την κατάπτωση του εκ ποσού 2.740,00€ ηλεκτρονικού παραβόλου με κωδικό ..., καθώς και την κατάπτωση του εκ ποσού 1.107,50€ ηλεκτρονικού παραβόλου με κωδικό ...

Αριθμός απόφασης: 942, 943/2022

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στον Άγ.Ιωάννη Ρέντη στις 3-6-2022 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 23-6-2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ ΜΠΟΥΖΙΟΥΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ